Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР

47-йил чиқиши
№ 184 (13.140).
1965 АВГУСТ 8 ЯКШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

ЕТТИ ЙИЛЛИК ИЛҒОРЛАРИ

Бугун янги уйга кўчиб кирган ишчи оиласи ҳам, янги қаналдан пахтазорга сув тараётган мироб ҳам, улкан ГРЭС нуридан чароғон бўлган шаҳар ва қишлоқ аҳолиси ҳам, хуллас ҳамма бинокорларнинг традицион байрамини нишонламоқда, қурувчиларимизга янги меҳнат зафарлари тиламоқда.

Фото лавҳалар

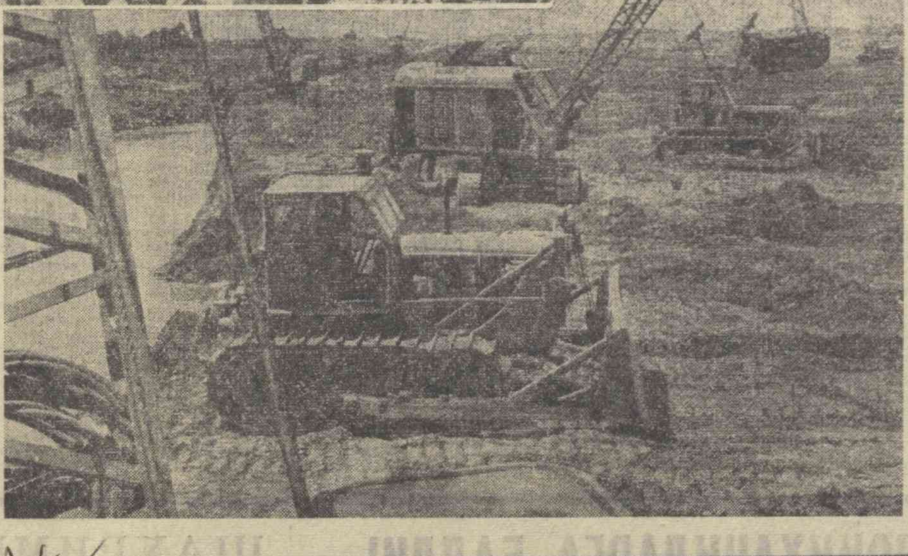

ТУЯМЎЙИН канали Хоразм области қишлоқ хўжалигини ривожлантиришда муҳим роль ўйнайди. Канал қурилиши бошлаб юборилди. Питнак қурилиш-монтаж бошқармаси коллективи асосий ишларни бажармоқда. Янги сув шохобчасининг узунлиги 18 километр бўлади. У Туямўйин гидроузели комплексидаги ирригация иншоотларидан бири. Гидроузел ёнида узунлиги 70 ва эни 14 километрли сув омбори бунёд этилади.

Янги канални бунёд этиш учун 9,5 миллион кубометр тупроқ қазиб чиқарилади. Бу ишларнинг ҳаммаси 1967 йилгача бажарилади. Қуйидаги суратлар қурилиш ишларининг бориши ҳақида ҳикоя қилади: Юқоридаги суратда мусобақадош ака-ука Қўзи (чапда) ва Султон Маткаримовларни кўриб турибсиз. Ҳар иккаласи ҳам экскаваторчилар бригадасига бошчилик қилишади. Кейинги бир ой ичида Қўзи Маткаримов бригадаси нормадаги 20 минг ўрнига 34 минг кубометр тупроқ қазиб чиқарди. Питнак қурилиш-монтаж бошқармасининг Бобожон Саидметов прораблик қилаётган 1-участкаси илғор механизаторлари (ўртада). Пастдаги суратда эса Туямўйин гидроузели қурилиш участкаларидан бири тасвирланган.

Н. Ключнев фотолари,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ҲАВОЗАДАГИЛАР ПАРВОЗИ

Бинокорлар сардори, устози ва дўсти Абдулла Воҳидов: Сизни ва ҳамкасбларингизни байрам билан қутлаймиз! Ҳорманглар энди, ҳавозадаги азаматлар, юрт жамолини очаётган ҳаёт ошиқлари, ҳаёт рассомлари. Баракалло! Халққа қилаётган хизматингиз, меҳнаткашга меҳр-муҳаббатингиз учун катта раҳмат! Ақлингизнинг тиниқлигига, қалбингизнинг қайноқлигига, қўлингизнинг гуллигига, қадамингизнинг қутлуғлигига тасанно. Тошкент ва Навоий ГРЭСлари юзингиз нуридан, чеҳрангиз кўҳликлигидан андоза олган, қурувчи меҳнатининг сурури, завқи-шавқи Чимқўрғон ва Жанубий Сурхон денгизлари мавжида акс этиб турибди. Сиз қурган йўлларнинг равонлиги мақсадимиз равонлигидан, тўғрилигидан, сиз бунёд этган завод-фабрикалар қудрати халқимиз ижодий кучларидан бир нишона, уйларимиз ёруғлиги, кенглиги қалбингиз муруввватидан. Шунинг учун ҳам оташ нафас шоир мисраларини бинокор шаънига атаб, айтиш мумкинки, шундай одам доим бор бўлсин, шундай одам элга ёр бўлсин. Омон бўлсин оғайнилари, омон бўлсин дўстларининг бари.

Бугун шонли қурувчиларимиз оғайнилар, дўстуёрлар даврасида — экономикамизнинг барча меҳнаткашлари билан биргаликда традицион байрамларини нишонламоқдалар. Улар байрамга, тўйга ярашиқ тўёна билан келдилар. Қурувчиларимиз йил бошидан бери ўтган давр мобайнида ишлаб чиқариш қувватларини жадал ишга тушириш, қурилиш муддатларини қисқартириш, сифатни кўтариш, қурилиш таннархини арзонлаштириш ҳамда халқ хўжалигининг ҳамма тармоқларида капитал маблағлардан янада унумлироқ фойдаланиш учун сабот-матонат билан курашдилар. Шу йилнинг олти ойи ичида ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 28 процент кўп асосий фондлар ишга туширилди. Ўрта Осиёда энг йирик иссиқлик электростанцияси бўладиган Тошкент ГРЭСининг қуввати ошди, янги турбогенераторлар ишга туширилди. Навоий химия комбинати бинокорлари эса синтетик аммиак ишлаб чиқариладиган цехларни фойдаланишга топширдилар. «Қора олтин» ва «зангори олов» изловчилар янги-янги ёқилғи манбаъларини топиш учун бел боғлаб, янги нефть ва газ қудуқларини ишга солдилар. Енгил ва озиқ-овқат саноати корхоналарида ҳам янги цехлар дастлабки маҳсулот ишлаб чиқара бошлади.

Экономиканинг етакчи тармоқларига капитал маблағ сарфлаш тобора ортиб боряпти. Қишлоқ қурилишига катта эътибор берилмоқда. Халқ хўжалигининг бу соҳасига маблағ сарфлаш 22 процент кўпайди.

Республикамизда мураккаб техник вазифаларни ҳал этишга қодир бўлган, билимдон ва ғайратли қурувчилар ва инженер-техник ходимларнинг катта армияси етишиб чиқди. Бугун — байрам куни уларнинг номларини фахр билан тилга оламиз. Фарғона азот ўғитлари заводида дефолиантлар цехи бугун-эрта ишга тушиб кетади. Ўрта Осиё химиясининг кўрки бўлган ана шу цех қурилишида кўпгина ҳамкасблари қатори Фахри Сулаймонов бошлиқ бригаданинг азамат йигитлари ҳам ҳалол меҳнатлари билан донг чиқардилар. Бу бригада меҳнатсеварлари қурган объектлар аъло баҳо билан қабул қилинмоқда. Коммунист Фахри Сулаймонов оташин сўзи ва ибрат бўладиган иши билан 8- қурилиш тресги бинокорларини олға, янги марраларни эгаллашга чорламоқда. Бу трестда илғор бригадалар кўп, М. Салимов бошлиқ изоляциячилар бригадаси ҳам шулар жумласидандир. Олмалиқлик механизатор-қурувчилардан М. Рустамов, Н. Западнюк ўртоқлар Қурама тоғлари ён бағрида Ўзбекистон рангли металлургия саноатининг янги корхоналарини тиклашда фидокорлик билан меҳнат қилмоқдалар. Чирчиқлик Халил Чебанов сардор бўлган бинокорлар қурилиш сифатини кўтариш мусобақасини бошлаб берган байроқдорлардир. Бу бригаданинг жонкуяр ишчилари уй-жой биноларини бенуқсон, гарантияланган паспорт билан топширмоқдалар. Бу ташаббус Чирчиқ қурувчилари даврасида тобора кенгроқ ёйилмоқда. Илғорлар тажрибасини кенг пропаганда қилиш, ватанпарварлик ташаббусларини кенг қўллаб-қувватлаш келажакдаги ғалабаларимизнинг калити бўлади.

Эндиликда қурилиш трестлари ва бошқармалар ихтиёрида минг-минглаб унумли машина ва механизмлар бор. Кейинги беш йилнинг ўзидагина республика Қурилиш министрлиги ихтиёридаги қурилиш машиналари сони уч баравар кўпайди. Натижада қурилишдаги сермеҳнат ва оғир ишларни комплекс механизациялаш имконияти туғилди. Ҳозир ер қазиш ишларининг 90 проценти механизациялаштирилган. Техниканинг бошқа турларидан фойдаланиш ҳам анча яхшиланди. Аммо, шунга қарамасдан, бу соҳада ҳам ҳали ишга солинмаган резерв ва имкониятлар бор. Қурилиш техникаси кўп вақт фақат бир сменада ишлатилмоқда. Бухородаги 163-, Термиздаги 165- ва Нукусдаги 166-қурилиш трестларида минора кранлари бир кеча кундузда фақат 6,8 соат, автомобиль кранлари эса бор-йўғи 6 соат ишлатилмоқда. Қурилиш техникасидан самарали фойдаланиш суръат ва сифатни кўтаришда муҳим омил бўлур эди.

Қурилиш ташкилотларимиз ишида ҳали жиддий камчиликлар борлигини алоҳида таъкидлаб ўтиш керак. Бунинг оқибатида асосий фондларни ишга тушириш, капитал маблағларни ўзлаштириш ҳамда қурилиш-монтаж ишлари ярим йиллик топшириғи бажарилмай қолди. Ана шу камчиликларга барҳам бериш ҳамда маблағларни кўпдан-кўп объектларга сочиб юборишга чек қўйиш учун планлаштиришни яхшилаш керак. Ҳар бир объект барча техника ҳужжатлари билан тўла-тўкис таъминланиши лозим. Қурилишларни ускуналар, кабель маҳсулотлари ва бошқа материаллар билан узлуксиз таъминлаб туриш даркор. Айрим вақтларда техника ҳужжатлари тайёр бўлмаган қурилишларни титул рўйҳатларига киритиб юбориш ҳоллари мавжуд. Шу йил бошида Ўзбекистон ССР Қурилиш министрлигига қарашли трестлар ва махсус бошқармалар планига таннархи 75 миллион сўмни ташкил этувчи, ҳали лойиҳа-смета ҳужжатлари тайёр бўлмаган объектларни қуриш киритиб юборилди.

Меҳнат унумдорлигини ошириш халқ хўжалигининг ҳамма тармоқлари учун энг муҳим техника-иқтисодий кўрсаткичдир. Аммо шунга қарамасдан, республикадаги бир қанча қурилиш трестлари меҳнат унумдорлигини ошириш бўйича белгиланган топшириқларни адо этмаётирлар. Фақат ўтган йилнинг ўзидагина Қурилиш министрлигининг 24 трестидан 7 таси ана шу топшириқни адо эта олмади. Баъзи қурилиш бошқармаларида меҳнат интизоми паст, ишчи ва инженер-техник ходимларнинг қўнимсизлиги мавжуд, иш вақтидан унумли фойдаланмаётган бригада ва бошқармалар бор. Қурилиш индустрияси корхоналари ҳам бир меъёрда ишлашлари, қурилиш майдонларига сифатли маҳсулот етказиб беришлари керак. Аммо, кўпгина ғишт заводлари сифатсиз маҳсулот тайёрлаб, бинокорларни ранжитмоқдалар. Темир-бетон конструкцияларини тайёрлаётган корхоналар қурувчилар билан мустаҳкам ҳамкорликда ишлашлари, уларнинг буюртмаларини ўз вақтида адо этишлари керак.

Сув хўжалиги объектларини барпо этаётган қурувчилар Аму — Бухоро канали, Туямўйин ва Тахиатош гидроузеллари, Чорвоқ ГЭСи, Андижон денгизи каби республика ирригациясининг халқ хўжалиги учун муҳим аҳамиятга эга бўлган иншоотларини барпо этмоқдалар. Аму — Бухоро каналининг ижодкорлари бу обиҳаёт йўлини қуриб битказганликлари ҳақида бугун-эрта ғалаба рапорти берадилар. Ирригация объектларида ишлаётган қурувчиларимиз суръатни қанчалик оширсалар, ирригация иншоотларини қанчалик пухта-пишиқ қурсалар, қишлоқ хўжалигимиз шунча катта наф кўради. Баъзи ирригация объектларида қурилиш суръати сустлиги ҳақида редакциямизга хат-хабарлар келиб турибди. Жумладан, Пачкамар қурилиш-монтаж бошқармаси 1965 йилнинг олти ойи учун белгиланган планларни бажармади. Бу сув омборини белгиланган муддатда, яъни 1967 йилда қуриб битказиш учун қурилишни мутахассислар ва малакали ишчи кадрлар билан тўла таъминлаш, етарли миқдорда машина-механизмлар ва автотранспорт воситалари етказиб бериш лозим.

Республикамиз қурилиш ташкилотларида юз мингдан ортиқ бинокор меҳнат қилмоқда. Қурилиш ҳавозаларининг лочинлари бўлган бинокорларимиз етти йиллик топшириқларини муваффақиятли бажарадилар, шундай қилиб, мамлакатимизда коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишга муносиб ҳисса қўшадилар.

ДЎСТЛИК РАМЗИ

Қардош пахтакорлар мусобақаси

Ўзбек ва озарбайжон халқлари бир-бири билан азалдан дўст. Ҳар иккала халқнинг миллий анъаналари, одат-удумлари ҳам бир-бирига ғоят ўхшаш, ғоят яқиндир.

Бундан бир неча йил муқаддам Ўзбекистоннинг Янгийўл ҳамда Озарбайжондаги Фузулий районлари пахтакорлари ўртасида социалистик мусобақа вужудга келган эди. Орадан йиллар ўтди. Бу олижаноб анъана тобора кенг қулоч ёйиб, республикалараро кўламга чиқди. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари, айниқса «оқ олтин» етиштириш бобида ҳар иккала қардош республика меҳнаткашлари зиммаларига олган мажбуриятларни ўзаро текшириб туриш, ютуқларни баҳам кўриш, камчиликларни рўй-рост очиб ташлаб, дўстона маслаҳатларни айтиш одат тусига айланди.

Биз, ўзбекистонлик бир группа пахтакорлар ўн кун давомида Озар элида бўлиб, мусобақадош дўстларимизнинг диққатга сазовор ишлари билан яқиндан танишдик, уларнинг пахтачиликдаги тажрибаларини синчиклаб ўргандик.

Биз қаерда бўлмайлик, — Муғон-Сальян, Ширвон ва Тоғли Қорабоғ чўлларидами, Миль дашти бағрида бунёдга келган янги колхоз ва совхоз далаларидами — ҳамма ерда дўстларимизнинг пахтачиликни тобора юксалтириш учун прогрессив агротехникага ва илғор тажрибаларга таяниб иш кўраётганликларини англадик.

Озарбайжон республикаси улуғвор етти йилликнинг якунловчи босқичида она-Ватанга 305 минг тонна «оқ олтин» беради.

Колхозчилар, совхоз ишчиларининг самарали меҳнати катта-катта майдонларда кўнгилдагидек ҳосил тўплаш имкониятини берган. Фузулий, Жаброил, Жданов, Агжабада, Ағдам каби қатор районларнинг хўжаликларида ҳар бир туп ғўзада 7-8 тадан бўлиқ кўсак ҳосил қилинган, бегона ўтдан тозаланган пайкаллар кўзингизни қувонтиради. Шу нарса қувонарлики, республика бўйича ғўза қатор оралари ҳозиргача 4,5 марта культивация қилиниб, 1,7 марта озиқлантирилган. Ҳозирги пайтда ғўзани чеканка қилиш авжида, экинларга иккинчи-учинчи сув берилияпти. Умуман, Озарбайжонда ғўзанинг комплекс парвариши ҳам сон, ҳам сифат жиҳатидан ўтган йиллардагига нисбатан анча яхши ўтказилмоқда. Бунга йилнинг, фаслларнинг хусусиятларини аввалдан зийраклик билан пайқаш, илғор пахтакорларнинг иш усулларини изчиллик билан қўлланиш туфайли эришилмоқда.

Асл деҳқон қизи Шамама Гасанова бир неча йилдан буён Фузулий районидаги «1 Май» колхозига раислик қилади. Колхоз аъзолари бултур гектаридан 25,5 центнердан ҳосил кўтардилар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Малика Умбатова, шунингдек Қодир Қосимов, Гасан Мирзаев ўртоқлар раҳбарлигидаги бригадалар бу ютуққа катта ҳисса қўшди.

Меҳнат кишини улуғлайди, унга шон-шуҳрат келтиради. Раисанинг кўп йиллик ҳалол меҳнати ҳам унинг донгини бутун мамлакатга ёйди. Шамама Гасанова икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини олди, СССР Олий Совети депутати қилиб сайланди.

СССР Олий Совети Президиумининг аъзоси Томоша Алиева бошқараётган «Социализм» колхози Ағдам районида йирик хўжаликлардан биридир. Дала соҳибкорлари бу йил 720 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 25 центнердан пахта териб олиш ниятида.

Гўзал Нахичевань Автоном республикасини «Нақши жаҳон» дейишар экан. «Жаҳон нақши»да ҳам кўплаб серғайрат, ёшликдан меҳнатга меҳр қўйиб бахш этган кишилар билан ҳамсуҳбат бўлдик. СССР Олий Советининг депутати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Баҳор Толибова Ильич районидаги «Совет» колхозида бригадир бўлиб ишлайди. Бригада аъзолари ҳар йили сурункасига 50-52 центнердан ҳосил кўтармоқдалар. Уларнинг бу йилги аҳди — 55 центнер. Далаларни кезар эканмиз, ана шу мажбуриятнинг сўзсиз бажарилишига ишонч ҳосил қилдик. Ҳар туп ғўзада 10-12 тўқ кўсак бор.

Озарбайжонлик дўстларимиз Турсуной Охунова, Жавод Кўчиев, Мамажон Дадажонов, Валентин Тюпко, Ҳамроқул Турсунқулов, Эшпўлат Жумаев, Қувондиқ Абдураззоқов сингари кўзга кўринган механизаторларимиз ҳамда пахта усталаримизнинг номини зўр ҳурмат ва эҳтиром билан тилга олишди. Уларнинг илғор тажрибаларини тинмай ўрганаётганликларини ғурур билан ҳикоя қилиб бердилар.

— Жавод Кўчиев билан бир неча йилдан буён беллашяпман, — дейди Жданов районидаги Ленин номли совхоз механизатори Сардор Имралиев. — Миль даштига келганимга йигирма беш йил бўлди. Шу даштдан ер очиб, пахта етиштиряпмиз. Мен раҳбарлик қилаётган бригада бултур 120 гектар майдонга «108-Ф» навли чигит экиб, гектаридан 30,2 центнердан ҳосил олди. Бригадамиз комплекс механизациялашган. Ўн икки киши ишлаймиз. Ўзим ўтган йили иккита «ХВС-1,2» агрегати билан 310 тонна пахта тердим.

Жаброил районидаги 26 Боку комиссарлари номли (раиси К. Бобоев), Барда районидаги Жапаридзе номли (раиси Д. Дадашев), Мирбошир районидаги «Париж коммунаси» (раиси Г. Тевосян), Сальян районидаги Низомий номли (раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Қудрат Самадов) колхозлари ва қатор бошқа хўжаликларда юксак мажбуриятни тўла-тўкис қоплай оладиган ҳосил етиштирилаётгани бизни беҳад қувонтирди.

Озарбайжон пахтакорлари ўзбекларнинг «оқ олтин» етиштириш соҳасидаги тажрибаларини ўрганишга нечоғли қизиқишларини уларнинг ҳар бир суҳбатидан сезиб турдик.

Ағдам районида биринчи дафъа бўлганимизда тоғлик Озар юртидан Мирзачўлга келиб, асрлар бўйи «сув, сув!» — деб қақраб ётган ерларни жилоълаб дур ундираётган ака-ука Ансор ва Жаббор Оғалиевлар ҳақида ҳикоя қилиб бергандик. Орадан тўрт-беш кун ўтгач, йўлимиз тушиб, яна Ағдамга келдик. Райондаги мавжуд 88 бригада бошлиқларидан 55 киши, яъни энг илғорлари бир жойга тўпланиб, ўзаро социалистик мусобақа шартларини тузиб чиқибдилар. Қолган 33 бригадани ҳам илғорлар қаторига кўтариш, район бўйича дастлабки мажбуриятда кўзда тутилган 12.800 тонна ўрнига 15.500 тонна пахта етказиб бериш тўғрисида келишиб олишибди. Район партия комитети бу тадбирни дарҳол қўллаб-қувватлади. Қабул қилинган қарор билан танишдик. Унда юқори ҳосил тақдири ҳақида куну тун қайғураётган жонкуярларнинг ҳис-туйғулари ўз ифодасини топган.

Барда районидаги Ази Асланов номли колхознинг Мустафо Муродов бошлиқ бригадасида агротехниканинг илғор усулларидан унумли фойдаланилаётганини кўриб, дилларимиз хушнуд бўлди. Машина теримига ажратилган эллик гектарли кафтдек пайкалда механизатор Ҳамид Умматов ғўзани агрегат ёрдамида чеканка қилиш билан бир қаторда ғўза қатор ораларини юмшатиб, айни пайтда ҳашаротга қарши дори сепиб кетяпти. Тушки дам олиш пайти эди. Бригада аъзолари салқин голзор орасига қурилган икки қаватли шинам шийпонда мириқиб хордиқ чиқаришмоқда.

Бригадир гапга тутинди:

— Ўзбекларни чинакам агроном деб аташади, — деди М. Муродов. — Уммоннинг туби бўлмаганидек, пахтачилик соҳасида рекорднинг чегараси бўлмас экан. Буни сиз, ўзбекларнинг мисолида кўряпмиз. Сизларга эргашяпмиз биз ҳам...

— Турсуной Охунова билан яқиндан танишман, — дейди нахичеванлик бригадир Баҳор Толибова. — У билан Москвада, СССР Олий Советининг сессияларида учрашиб турамиз. Қўшни Арманистон ССР Эчмиадзин районидаги Шаумян номли колхоздан Арзувик Арутюнян билан мусобақадошман. Ҳар йили ундан ўзиб кетаман. Қани энди ўзбекистонлик бирон бригадир билан баслашиб кўрсам...

— Ўзбеклар, — дейди кекса пахтакор А. Алиев, — чиндан ҳам пахта устаси. Ўзаро текширишга келиб яхши иш қиласизлар. Лекин, менимча, ўзаро текшириш ишлари ғўза дастлабки парвариш қилинаётган паллада ўтказилса, яна ҳам кўпроқ фойда етказган бўларди.

Қардош дўстларимиз пахтачиликни ривожлантириш борасида эришилган муваффақиятлардан ташқари қишлоқларни ободонлаштириш, уй-жой, маданий-маиший бинолар қуриш, ҳар тарафлама жиҳозланган дала шийпонлари барпо этишга жиддий аҳамият беришяпти.

Яна бир нарса ибратлики, қардош республикада хотин-қизларни раҳбар лавозимларга кўтариш масаласи яхши ҳал этилган. Бирон район ёки шаҳар йўқки, раҳбар партия ва совет ташкилотларида эркаклар билан ёнма-ён туриб меҳнат қилаётган аёлларни учратмасангиз. Нахичевань Автоном республикаси Олий Совети Президиумининг раиси, жаҳонда учинчи президент аёл Сакина Аббосовна Алиева, Фузулий, Барда ва Қосим Исмоилов район партия комитетларининг секретарлари Фируза Ҳожиева, Гулсум Мамедова ва Фируза Рустамова, Фузулий районидаги «Россия» колхозининг раиси Суруш Фарҳодова ва бошқа ўнлаб хотин-қизлар Озарбайжон республикасининг чинакам кўрки, фахридир.

Озарбайжонда пахтачилик тобора ривожланаётганини ҳар бир хўжаликда, районда кўрдик. Шу билан бирга дуч келган камчиликларни қандай қилиб тузатиш юзасидан дўстона маслаҳатларимизни бердик. Улар буни бажонидил қабул қилдилар.

Озарбайжондаги жондош, қондош, қардошларимиз серқуёш Ўзбекистон пахтакорларининг вакилларига ўзларининг миннатдорчиликларини билдирдилар ва ўзбек халқига биродарона саломларини йўлладилар.

Ўзбекистон ССР пахтакорлари ўзаро текшириш бригадаси аъзолари:

М. ОДИЛОВ — «Узсельхозтехника» республика бирлашмаси раисининг ўринбосари, делегация раҳбари, Ф. МУҲСИМОВ — Орджоникидзе районидаги «Правда» колхозининг раиси, Б. УРОЛБОЕВ — Жетисой районидаги «Красная звезда» совхозининг директори, О. КОМИЛЖОНОВ — Андижон область комсомол комитетининг секретари, М. ЮСУПОВ — Калинин районидаги «Коммунизм» колхозининг участка бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Ҳ. ТОЖИБОЕВ — «Совет Ўзбекистони»нинг махсус мухбири.

Улуғ ВАТАНИМИЗДА

● УФА. Новоуфимский нефтни қайта ишлаш заводи синтетик олифа ишлаб чиқара бошлади. Заводда бундай олифа қўшни корхонанинг маҳсулотларига аралашиб чиқадиган маҳсулот — пиролиз смоласидан олинмоқда. Синтетик олифа ишлаб чиқариш технологияси химик инженер Г. Сапунов раҳбарлигида заводнинг тажриба-тадқиқот цехида ишлаб чиқилди.

Синтетик олифа — Новоуфимский нефтни қайта ишлаш заводи етти йиллик даврида ишлаб чиқаришни ўзлаштириб олган 51-маҳсулотдир.

● БОКУ. Озарбайжондаги балиқчилик хўжаликларида Кура дарёсига майда осетр балиқларини қўйиб юбориш мавсуми тамом бўлди. Бу билан Каспий денгизининг балиқ кони анча тўлдирилади. Ўн ярим миллиондан кўпроқ майда осетр балиғи қўйиб юборилди.

Озарбайжон балиқчилари ўзлари етиштирган «шип-севрюга» гибриди билан фахрланмоқдалар. Бу гибрид оддий севрюгага қараганда тез ўсади ва икки баравар кўп тош босади.

● КЛАЙПЕДА. Литва балиқ овлаш флотига сузиб юрувчи йирик база — Совет Иттифоқининг заказя билан Килда қурилган «Рибацкая слава» теплоходи қўшилди.

Ҳажми 10.200 тонна бўлган бу кема уч ойгача мустақил сузиб юра олади ва бир кечаю кундузда юз минг тоннагача тайёр маҳсулот ишлаб чиқаради. Сузиб юрувчи фабрика балиқни тузлашдан ташқари, балиқ талқони ва мойи тайёрлаб чиқаради.

● ЖИТОМИР. Полесье далаларида гуллаган гречиха бол ҳидини таратиб турибди. Бу йил ўтган йилдагидан бир неча баравар кўп майдонга гречиха экилди. Шу туфайли асаларилар учун қулай шарт-шароитлар вужудга келтирилди. Ҳозир яшиклардан асалнинг дастлабки ҳосили олина бошлади. Натижалар жуда яхши бўляпти. Кўпгина колхозлар ҳар яшикдан 15-20 килограмм асал олди.

Асалнинг дастлабки ҳосилини йиғиштириш давом этяпти. Колхоз омборларига беш юз центнердан ортиқ хушбўй асал келиб тушди.

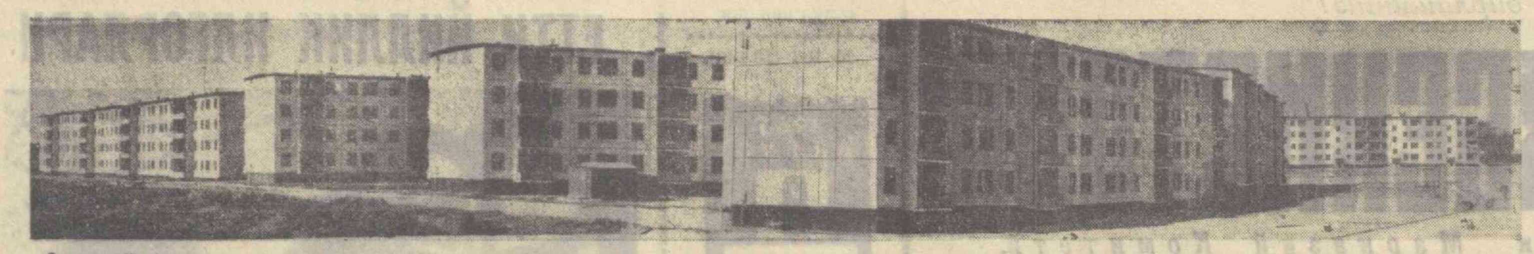

Суратда: Чилонзор массивида янги қуриб битказилган уй-жой биноларини кўриб турибсиз. Бу қурувчиларнинг ўз байрамларига муносиб совғаларидир. А. Тўраев фотоси.

МИРЗАЧЎЛДАН ХАЛҚАРО ВИСТАВКАГА

ГУЛИСТОН, 6 август. (ЎзТАГ). Гулистон ремонт механика заводининг маҳсулоти Москвада очиладиган «Саноатда, қурилишда ва қишлоқ хўжалигида химия» халқаро виставкасига қўйилади. Бу — экинларни суғориш вақтида ишлатиладиган эгилувчан капрон шланглар ўраб қўйиладиган ғалтакдир. Бундай ғалтакларнинг дастлабки намуналари Мирзачўл пахтакорларига манзур бўлди. Жами тўрт юз метр узунликдаги эгилувчан қувурларни ёзиш учун атиги беш минут кифоя қилади. Машиналар сувчиларни оғир ҳўл шлангларни кўтариб юриш сингари сермеҳнат ишдан халос этади.

Шу ойда заводга тушган бир ярим минг буюртмадан энг фахрли қисмини бажариш механика цехининг илғор ишчиларидан Г. Ульзутуев, В. Кавашников, В. Шишкинларга топширилди.

БАЙРАМ ТЕЛЕГРАММАЛАРИДАН

Бинокорлар байрами муносабати билан редакцияга республикамизнинг турли жойларидан қувончли хабарлар келмоқда. Уларнинг бирида мана бундай дейилади:

— Иккинчи квартал социалистик мусобақасида 93-ихтисослаштирилган монтажлаш трести коллективи СССР «Госмонтажспецстрой»и ва қурувчилар ҳамда қурилиш материаллари саноати ходимлари касаба союзи марказий комитети президиумининг кўчма Қизил байроғини олишга муваффақ бўлди. Монтажчилар қисқа вақт ичида жуда кўп янги саноат объектларини қуриб битказдилар, қўшимча қувватларни белгилангандан аввал фойдаланишга топширдилар. «Средазтепломонтаж» трестининг ўзи 29 объектда монтажлаш ишларини қўлдан чиқарди. Пахта тозалаш заводларида бир қатор қуритиш цехлари ишга туширилди. 10 та мактаб, 16 та болалар ва мактабгача болалар муассасалари, 3 та даволаш муассасаси, 7 та кинотеатр, 67 коммунал хизмат кўрсатиш бинолари қуриб битказилди.

Назарбек ғишт заводи коллективи байрам шарафига мусобақани кучайтириб, етти ойлик планни барвақт бажарди. Хом ғишт қуйиш плани 139 процент ва ғишт пишириб чиқариш топшириғи 115 процент адо этилди. Бу эса ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан 2,5 баравар ортиқдир. А. Асадуллина, К. Утиев, К. Қувайтиқов сингари ишчилар смена топшириқларини 125-130 процент бажариб, шу кеча-кундузда сентябрь ойи ҳисобига маҳсулот ишлаб чиқармоқдалар.

Тошкент область колхозлараро қурилиш бошқармаси объектларига ғишт етказиб бераётган бу корхона меҳнаткашлари ғишт қуйиш йиллик планини 15 сентябрга ва пишириш бўйича планни 5 декабргача бажариш мажбуриятини олдилар.

Тошкент шаҳридаги 153-трест коллективи йил бошидан буён 61 объектни қуриб битказди. Шундан 58 таси «яхши» ва 3 таси «аъло» баҳо билан қабул қилинди.

Фарғонадаги химиклар, нефтчилар ва бинокорлар шаҳарчаси Қиргулида янги иморат қад кўтарди. Бу, йирик маиший хизмат кўрсатиш комбинати бўлиб, белгиланганидан беш ой аввал ишга туширилди. Шундай корхона Марғилонда ҳам фойдаланишга топширилди. Унда бичиш-тикиш ательеси, пойафзал, радио, соатларни ремонт қилиш устахоналари ҳам бор. 14-трест меҳнаткашлари янги магазин, ошхона, ҳаммом биноларини ҳам барвақт қуриб битказдилар.

Тўрткўл пахта тозалаш заводида янги тозалаш-қуритиш цехи фойдаланишга топширилди. Нукус шаҳрининг Калинин кўчасида тикланган 964 ўринли мактаб 1 сентябрдан бошлаб болалар билан гавжум бўлиб қолади.

Республика пойтахтидаги уйсозлик комбинатида, Чилонзорнинг янги қурилишларида ва Височовольтний кўчасида агитаторлар байрам тўғрисида суҳбатлар ўтказмоқдалар. Улар етти йилликнинг охирги йилида бинокорлар эришган меҳнат муваффақиятлари тўғрисида гапириб бермоқдалар.

Фарғона, Чирчиқ, Олмалиқ ва бошқа шаҳарлардаги бинокорлар клубларида Ватан ва чет эл саноат ҳамда уй-жой қурилиши, прогрессив бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришнинг янги усулларини пропаганда қилувчи фильмлар фестивали ўтказилмоқда. Мутахассислар, қурилишларнинг новаторлари сеанслар олдидан тематик лекциялар ўқимоқдалар. (ЎзТАГ).

БИНОКОР МЕҲНАТИ ЭЛДА АЗИЗ

Марралар

Қаерга борманг, қаёққа кўз ташламанг ҳамма ерда ҳавозаларга бурканган, ҳавозалар ўрнатилаётган, ҳавозалари кўчириб кетилаётган қурилиш объектларини кўрасиз. Республикамиз улкан қурилиш майдонига айланиб бормоқда. 100 минг қурувчи ҳавозада турибди. Асрлар бўйи турадиган иншоотларга пойдевор қўйяпти. Ўзига ўхшаш меҳнаткаш учун уй қуриб, пардозини жойига қўйиб, марҳамат, деяпти. Капитал қурилиш республикамизда халқ хўжалигининг йирик индустриал тармоқларидан бирига айланиб қолди.

Шу йилнинг олти ойида Қурилиш министрлиги ташкилотлари бўйича ўтган йилнинг шу давридагига нисбатан икки баравар кўп капитал маблағ сарфланди. Ярим йилда объектларда пландан ташқари 600 минг сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бажарилди. Республикамизда қурилиш-монтаж ишлари суръатининг ўсиши Иттифоқдагидан икки баравар юқоридир. Ҳозир ҳар ойда республикамизда 1940 йилда йил бўйи тиклангандан кўп бинолар қурилмоқда. Етти йилликнинг ўзида Қурилиш министрлиги бўйича қурилиш-монтаж ишлари ҳажми қарийб уч баравар ортиб, бу йил 381 миллион сўмликдан ошиб кетди. Саноат объектларига капитал маблағ сарфлаш эса ўтган йилнинг ярим йилидагига нисбатан қарийб 2,5 баравар ортди, ёки 25 миллион сўмдан ошиб кетди. Ярим йилда уй-жой қурилишида 4 миллион 781 минг сўмлик иш бажарилди.

Қурувчилар куни арафасида бизнинг ташкилотларимиз байрам рапортларини юбордилар. Уларда бу йил ҳозиргача 200 дан ортиқ йирик саноат, қишлоқ хўжалик ва маданий-маиший объектлар, 19 та болалар муассасалари, ўн учта мактаб, 3 та касалхона фойдаланишга топширилгани маълум қилинади. Бинокорлар олти ой ичида 400 минг квадрат метрли уй-жой майдонини қўлдан чиқардилар. Бу ўтган йилнинг шу давридагидан 28 минг квадрат метр кўпдир. Бунинг боиси бор. Уй-жойларнинг кўп қисми корхоналарда тайёрланган йирик панеллардан тикланмоқда. Йирик панеллар ишлаб чиқариш ҳажми эса ой сайин ошиб бормоқда. Бу йил Қурилиш министрлиги корхоналари ва уйсозлик заводлари 1 миллион 400 минг кубометр йиғма темир-бетон ишлаб чиқаради. Бу етти йилликнинг биринчи йилидагидан олти баравар кўп демакдир. Қурилиш суръати ҳам шунга яраша бўлмоқда.

Лекин қурилиш суръати бу йил январь, февраль, март, ҳатто апрель ойларида ҳам талаб даражасида бўлмади. Йирик объектлар қурилиши учун техника ҳужжатларининг ўз вақтида етказиб берилмагани ана шу ойларда қурилиш суръатининг пасайиб кетишига сабаб бўлди. Республика Халқ хўжалиги кенгаши, Қишлоқ хўжалик министрлиги, «Узглавводстрой» сингари йирик заказчиларимиз бир неча ой қурилиш суръатини сусайтириб юбордилар. Лойиҳа-техника ҳужжатларни ўз муддатида қурувчиларга етказиб беришмади. Шунга қарамай қурувчиларимиз иккинчи кварталда суръатни кўтариб олдилар. Бусиз ярим йиллик қурилиш-монтаж ишлари плани бажарилмай қолган бўларди.

Наманганлаги 10-қурилиш тресги, Андижондаги 162- ва «Узбекшахтострой» трестлари жуда катта ҳажмдаги қурилиш ишларини бажардилар. Шунинг учун ҳам Қурилиш министрлиги коллегияси 2-квартал охирида қурилиш ташкилотлари ўртасидаги социалистик мусобақа якунларини кўриб чиққан пайтда биринчи ўринни қайси ташкилотга беришни ўйлаб қолди. Чунки, илғорлар кўп эди. Уларнинг ичидан энг илғорини аниқлаш лозим эди. Намангандаги 10-қурилиш тресги коллективи илғорларнинг илғори бўлиб чиқди.

Бу трест асосий кўрсаткич — қурилиш-монтаж ишларини бажариш, объектларни муддатида фойдаланишга топшириш жиҳатидангина эмас, техника-иқтисодий кўрсаткичларининг юқорилиги билан ҳам биринчи ўринни олди. Улар ярим йиллик планга қўшимча равишда 5 минг квадрат метр уй-жой майдонини фойдаланишга топширдилар. Трестнинг саноат корхоналари ҳам ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича топшириқларни ошириб бажарди. Қурувчи ва монтажчилар йирик объектда — штапель толадан шойи ва костюмли газламалар ишлаб чиқариш комбинатининг биринчи навбат қурилишида яхши натижаларни қўлга киритдилар. Ҳозир бош корпуснинг томи ёпилмоқда.

Наманганликлар шаҳарда ҳам, қишлоқда ҳам объектларни бирдек тез суръат билан тикламоқдалар. Фақатгина «Учқўрғон» совхозининг ўзида ярим йилда 30 дан ортиқ бир квартирали уйлар фойдаланишга топширилди. 10-қурилиш трести коллективининг шунга ўхшаш ютуқлари инобатга олиниб, иккинчи марта республика Министрлар Совети ва Ўзбекистон Касаба союзлари Советининг Кўчма Қизил байроғи ва биринчи даражали пул мукофоти билан тақдирланди.

Қурилиш трестларимиз кварталдан-кварталга ўз ишларини яхшилаб бормоқдалар. 6-қурилиш трести кейинги вақтда илғорлар қаторига ўтиб олди. Трест коллективи Тошкент областида саноат корхоналари билан биргаликда маданий-маиший, уй-жой биноларини ҳам қуради.

Шунингдек, қурилиш ишини яхши ташкил этиш натижасида топшириқларни ошириб бажаришга муваффақ бўлаётган кўпгина қурилиш бошқармаларимиз ҳам бор. Жеттисой, Жиззах, «Чирчикхимстрой», «Чирчикжилстрой» қурилиш бошқармалари кейинги вақтда қурилиш сифати ва суръатини анча оширдилар.

Бу йил қишлоқ қурилишига ҳар вақтдагидан кўпроқ эътибор берилмоқда. Ўтган йили қишлоқ хўжалик объектлари бўйича қурилиш-монтаж ишлари ҳажми 1963 йилдагига нисбатан 63,5 процент кўтарилган эди. Бу йил эса ана шу кўрсаткич ундан ҳам юқори бўлади. Муҳим янгиликлардан бири шуки, қишлоқ жойларда йирик панеллардан уйлар қуриш бошлаб юборилди. Бу йил ўтган йилдагидан бир неча баравар кўп йирик панелли уйлар қишлоқ аҳолисига фойдаланишга берилади. Бу йўлда 6-қурилиш трести тажрибаси оммалаштирилмоқда. Улар механизациялашган кўчма колонналар ташкил этиб, қишлоқда қурилишни индустриал усулда олиб бормоқдалар. Ҳозир министрлик системасида 25 та кўчма механизациялашган колонналар бор. Улар ҳар турли янги қурилиш техникаси билан таъминланган. Бу техникани ишга солиш натижасида қишлоқ объектларини индустриал-поток усулда қуриш мумкин бўлиб қолади.

Яхши ва намунали ишлар ҳақида яна анчагина гапириш мумкин. Лекин камчиликлар ҳам йўқ эмас. Нукус, Қарши, Қўқон, Урганчдаги қурилиш трестларимиз ҳозирги талабга яраша ишламаётирлар. Уларда суръат ҳам, сифат ҳам кўнгилдагидек эмас. Агар ана шу трестлар ҳам ўз ишларини яхшилаб олсалар, йиллик қурилиш-монтаж ишлари планини кўзда тутилгандан ҳам илгарироқ адо этишимиз мумкин. Шунинг учун ҳам бу трестларга ёрдам бериш тадбирларини кўраётирмиз.

Ҳ. НОСИРОВ,
Ўзбекистон ССР қурилиш министрининг ўринбосари.

ЛОЙИҲАЧИЛАРГА БАЛЛИ!

Аму — Бухоро каналининг лойиҳаси энг қисқа муддат — уч ярим ойда тузиб чиқилди. 200 километр узунликдаги ана шундай каналнн лойиҳалаш учун аксарият икки-уч йил вақт кетарди.

Бундай ютуқнинг сирини «Ўзгипроводхоз» институтининг ходими, канал лойиҳасининг бош инженери **Юрий Михайлович Данилов** штатсиз мухбиримиз Э. Эргашев билан бўлган суҳбатда қуйидагича шарҳлаб берди:

— Аввало шуни айтиш керакки, 1962 йили Аму — Қоракўл каналининг ишга туширилиши ҳамда Навоий ГРЭСи арзон электр энергияси бера бошлаганлиги Амударё сувини Бухоро воҳасигача олиб бориш мумкинлигини исботлади.

Партия ва ҳукуматимиз Аму — Бухоро канали лойиҳасини тузиш ҳақида топшириқ берганда, олдимизда иккита вариант бор эди. Бири, Амударё сувини ўз оқоваси билан Қизилқум тепаликлари орасидан ўтувчи 700 километрли канал лойиҳасини тузиш. Ҳисоблар бундай лойиҳани тайёрлаш ва уни амалга ошириш жуда қимматга тушишини кўрсатди. Шунинг учун биз иккинчи вариантни танладик. Ҳамза посёлкаси ҳамда Қуйимозор сув омбори яқинида кучли насос станциялари қуриб, унинг ёрдамида сувни қарийб 66 метрга кўтариб, Қуйимозор сув омборигача олиб боришга аҳд қилдик. Бу, канал трассасини аввалги вариантдагига нисбатан 500 километрга қисқартириш имконини берарди, қурилиш икки-уч баравар арзонга тушарди.

Вақт зиқ, иш кўп эди. Шунинг учун биз лойиҳалаш ишини одатдагидан бошқача ташкил қилдик. 1962 йил июнь ойининг ўрталарида институтимизнинг собиқ директори С. Т. Мамарасулов бошчилигидаги қидирув партиясининг барча аъзолари, лойиҳаловчи инженер-техник ходимлар билан бўлажак канал трассасидаги қишлоқлардан бирига кўчиб бордик. Лойиҳалаш штаби ҳам ўша ерда, ўзимиз ўрнатган чодирлардан бирига жойлашган эди. Бўлажак канал трассасини Фароб — Ҳамза, Ҳамза — Қуйимозор, Қуйимозор — Шаҳруд каби уч бўлакка бўлиб, ҳамма участкаларда ишни баравар бошлаб юбордик. Ҳавонинг ҳарорати 40 даражадан ҳам ошиқ эди. Сув кам, тез-тез қум бўронлари бўлиб турарди. Шундай шароитда қидирувчилар тўплаб келган материалларни лойиҳачилар ўша ернинг ўзида қайта ишлаб чиқардилар, қадам-бақадам канал трассаси ватманда ўз аксини топаверди. Бизнинг ихтиёримизда вертолёт, ҳар қандай ерда ҳам юра оладиган автомашиналар бор эди. Ходимларимизнинг жонкуярлиги, ўз билимларини усталик билан ишга солишлари туфайли лойиҳанинг ишчи чертёжлари бир ярим ойда тайёр бўлди.

Лойиҳани бевосита канал трассасида тезкорлик билан тайёрлашда инженерларимиздан П. А. Землянский, А. А. Клосс, В. В. Мансуров, А. Г. Черкасов ўртоқлар совет инженерига хос аниқлик билан ишладилар.

Бу ерда Аму — Бухоро канали лойиҳасининг ўзига хос томонларини таъкидлаб ўтмоқчиман. Лойиҳани тузишда биз табиатнинг барча қулайликларини ҳисобга олдик. Қуриб қолган дарё, сой ўзанларидан канал трассасини ўтказишга ҳаракат қилдик. Шу мақсадда Аму — Қоракўл каналининг бошланғич 10 километрини кенгайтириш, уни икки каналга сув берувчи участкага айлантиришни лозим топдик.

Янгича усулда ишлашимиз лойиҳа таннархини 30 процент арзонлаштириш имконини берди.

— Амударё суви лойқа. У каналдан оқа бошлагач, унга лойқа ўтириб, берч массага айланади, сувнинг шимилишини камайтиради. Каналнинг фойдали иш коэффициенти 90 процент.

ШАҲРИМГА ШАЙДОМАН

(ДОСТОНДАН)

Қиздирилган катта чирманда каби
Уфқ деворида осиғлиқ қуёш.
Уради меҳнаткаш шаҳримнинг қалби,
Тунги ҳашам билан қораймоқда қош.
Қирқ саккиз хонадон ҳар бир бинода,
Қирқ саккиз минг ташвиш, қирқ саккиз минг уй.
Ҳамма уйда бир хил чироқ ёнади,
Ҳамма уйда ялпиз сомсалар хушбўй.
Хуллас ҳаёт ҳамма қирраси билан
Навқирон шаҳримга чирой бағишлар.
Имората эмас, обрўси баланд,
Шаҳар бўлавермас терилса ғиштлар.
Одам гўзал босган қадами билан,
Шаҳар эса гўзал одами билан.
Одамлари билан шаҳрим обрўйлик,
Оғзимни тўлдириб дейман: Чилонзор!
Тенг-тўшлар ичида бахтлик, ранг-рўйлик,
Ўз нафаси, кўрки, қиёфаси бор.
Яшил ниҳолларнинг баргида шуъла,
Осмонда юлдузлар, ерда илдизлар,
Бари куйлагандай битта ашула,
Тўниб қулоқ солар йигитлар, қизлар,
Оқшом чиқадиган газета каби
Номозшомгул ўтар қўлдан қўлларга.
Ҳидсиз бўлса ҳамки очади таъбни,
Айб қўйгим келмайди сира гулларга.
Магазинлар тунда тилсимотдай гап,
Айниқса ажойиб «Савдо маркази».
Аквариумга тушган балиққа ўхшаб
Худди сузиб юрар ҳамма нарсаси.
Қаёққа қарама, ойнаванд девор,
Ҳатто эшиклар ҳам тиниқ кўзгудан.
Бу оддий софликда акс этар давр:
Даврим! Равшансану софсан, эзгусан!
«Чайка» киносининг нимасин айтай,
Туйғудан ясалган нафис иморат.
Денгиз бўйидаги жажжи чайкадай
Дилни чорлаб турар ёзганча қанот.
Тун базми авжида, яйрар одамлар,
Эртага якшанба, вақт бор уйқуга.
Биров хиёбонда ўйчан қадамлар,
Биров ором олар ваннада — сувда.
Биров телевизор ёнида шодон,
Улуғбек ролида Шукур Бурхонов...
Улуғбекни кўрган юлдузлар ҳамон
Ойнадан чарақлар нурга бурканиб.
Ана, ҳов учинчи қаватга қара,
Кўрасан антиқа, ажиб манзара.
Балкондан очилган катта бир туйнук,
Чинни коса сиғиб ўтар бемалол.
Эски маҳаллада қизиган тўйдек —
Ўтар ҳар кун, икки кампир сўзамол,
Мастава узатар Матлуба кампир:
— Ола қолинг қўшни, сизга илиндим.
Ҳурият кампир ҳам қўлида капгир
Дейди: — палов қилган экан келиним.
Ҳай, олинг, қўлимни қайтарманг қўшни,
Чолим зерикяпти, чолингиз бўшми?
Чиқсин, шахмат сурсин чолгинам билан,
Сийлайман ароқмас, чойгинам билан...
Моҳир математик ҳисоблай олмас,
Бунда иморатнинг саноғи йўқдир,
Зилзилалар чоғи бир ғишти кўчмас,
Шаҳрим бутунича бир қалб, бир тақдир.
Дўстлик аталгувчи бир ягона қўл
Шаҳримни тиклаган, цементни қорган.
Пайвандлдир дилга-дил, ақлга-ақл,
Бахтиёрлик билан тонги оқарган.

Юсуф ШОМАНСУР.

Бинокорлар чеҳрасида табассум. Улар 153-трестга қарашли 2- қурилиш бошқармасида ишлашади. Шу кеча-кундузда Чилонзор массивида кўп қаватли шинам уй-жой биноларн қуришмоқда. Байрам арафасида 72 квартирали иккита, 48 квартирали битта уй-жой биносини фойдаланишга топширишди. Суратда: коммунистик меҳнат бригадасининг бошлиғи А. Ногорний (чапда) ва прораб Н. Ҳакимов ўртоқлар.

А. Тўраев фотоси.

ҚИММАТЛИ МЕРОС

В. И. Лениннинг «Демократик революцияда социал-демократиянинг икки тактикаси» асарининг 60 йиллиги

1905 йил қонли якшанба — 9 январдан кейин воқеалар жуда авж олиб, Россияда революция бошланиб кетган эди. Чор самодержавиесига қарши кўтарилган рус пролетариати бошчилигидаги барча демократик кучларнинг революцион ҳаракатига раҳбарлик қилишдек олижаноб бурч Россия социал-демократик ишчи партияси зиммасига тушди. Бироқ, ташкилий жиҳатдан ҳали унча мустаҳкам бўлмаган партия ичида чуқур кризис ҳукм сурарди. Меньшевикларнинг бузғунчилик ишлари натижасида РСДРП бўлиниб кетган эди. Меньшевиклар РСДРП программаси асосида партияни жипслаштиришни истамас эдилар.

Ана шундай масъулиятли бир шароитда В. И. Ленин ўзининг бутун ақл-идроки, жўшқин революцион фаолиятини партиядаги оғир кризисни революцион йўл билан тугатишга, меньшевикларнинг ҳар қандай норозилигига қарамай партия III съездининг чақирилишини таъмин этишга, революциянинг туб масалаларини ҳал этиб олишга қаратди. 1905 йилнинг апрелида бўлиб ўтган партия III съезди В. И. Лениннинг бевосита раҳбарлигида авж олиб бораётган революциянинг туб масалаларини қараб чиқди ва пролетариатнинг революция йўлбошчиси сифатидаги тарихий вазифаларини белгилаб берди. Съезд кўрилган барча масалалар юзасидан ленинча резолюция қабул қилди.

Меньшевиклар эса Женевада ўтказилган ўз конференцияларида революциянинг характери, ҳаракатлантирувчи кучлари ва вазифаларига бошқача, оппортунистча баҳо бердилар, пролетариатнинг революция мустақил вазифалари борлигини инкор этдилар, чор самодержавиесига қарши қуролли қўзғолон ташкил қилишга тиш-тирноқлари билан қарши чиқдилар. Улар II Интернационалдаги оппортунистларнинг позициясида турдилар.

Шундай қилиб, меньшевиклар энди фақат ташкилий масалалардагина эмас, балки сиёсий ва тактика масалаларида, революцияга раҳбарлик қилиш масалаларида ҳам оппортунизм ботқоғига ботиб кетмоқда эдилар. Меньшевикларнинг тактика соҳасидаги оппортунизмини фош этиш ва унга қақшатқич зарба бериш, марксистик партияни пролетариатнинг синфий курашига раҳбарлик қилиш тўғрисидаги фан — стратегия ва тактика билан қуроллантириш бошланиб кетган Россиядаги революция учунгина эмас, балки пролетариатнинг, шунингдек барча мазлум халқларнинг бутун келажак революцион ҳаракати учун жуда ҳам катта тарихий ва амалий аҳамиятга эга эди. Бу вазифани В. И. Ленин 1905 йилнинг 9 июлида Женевада нашр этилган «Демократик революцияда социал-демократиянинг икки тактикаси» номли тарихий асарида ҳал этди. В. И. Ленин бу асарида партиянинг стратегия плани ва тактика йўлини назарий жиҳатдан ҳар томонлама асослаб берди.

В. И. Ленин ўзига хос генийлик билан рус революциясининг асосий белгилари ва хусусиятларини илмий, марксистик анализ қилди. Шу асосда у революциянинг туб масалаларини, чунончи буржуа-демократик революцияда пролетариатнинг гегемонлиги, ишчилар синфи билан деҳқонлар иттифоқи ҳамда социалистик революцияда пролетариатнинг энг камбағал деҳқонлар билан, шаҳар ва қишлоқдаги барча ярим пролетар омма билан иттифоқи, қуролли қўзғолон, ишчилар синфи билан деҳқонларнинг революцион-демократик диктатураси ва унинг сиёсий органи сифатида муваққат революцион ҳукумат, буржуа-демократик революциянинг ўсиб социалистик революцияга ўтиши, пролетариатнинг халқ революциясига йўлбошчилик ролини бажаришда ҳал қилувчи шарт бўлган пролетариат сиёсий партияси ҳақидаги масалаларни ишлаб чиқди ва ривожлантирди.

Большевиклар партиясининг В. И. Ленин томонидан ишлаб чиқилган тактика асослари нақадар тўғри ва чуқур илмий характерга эга эканлиги Россиядаги учта революция тажрибасида, Совет давлати ва СССРда социализм қурилиши тажрибаларида, социализмнинг жаҳон системаси вужудга келишида, халқаро революцион озодлик ҳаракати тажрибаларида тасдиқланди.

В. И. Лениннинг «Демократик революцияда социал-демократиянинг икки тактикаси» китоби ижодий марксизмнинг классик асаридир. Бу китобнинг тарихий аҳамияти шундаки, улуғ доҳий ўз китобида буржуа революцияси ва пролетариатнинг тактикаси ҳақида II Интернационал партияларида ҳукм суриб келган эски, бир хил қолипдаги тушунчаларни мардларча остин-устин қилиб юборди. Халқаро ишчилар ҳаракати ва рус революцияси тажрибаларини умумлаштириб, буржуа-демократик революцияси ва социалистик революция даври учун марксистик тактика асосларини ишлаб чиқди.

Китобнинг катта тарихий аҳамиятларидан яна бири шундаки, унда В. И. Ленин буржуа-демократик революциясининг ўсиб, социалистик революцияга ўтиши ҳақидаги таълимотни яратди, II Интернационал реформистлари ва рус меньшевикларининг догмаларини фош қилиб ташлади. Троцкийнинг «перманент революция» назариясига қақшатқич зарба берди.

Буржуа-демократик революциясининг ўсиб социалистик революцияга ўтиши ҳақидаги назария ҳокимият учун курашда пролетариатнинг қудратли ғоявий қуроли бўлмиш ленинча социалистик революция назариясининг ажралмас таркибий қисми ҳисобланади.

Ленинча социалистик революция назариясининг 1905 йили илгари сурилган ғоялари ва қоидалари — ленинча стратегия ва тактиканинг асосий қоидалари большевиклар партияси томонидан Улуғ Октябрь социалистик революциясигача бўлган даврда чоризмга, рус ва халқаро империализмга қарши олиб борилган кўп йиллик курашнинг ҳамма босқичларида изчиллик билан ривожлантирилди. Биринчи рус революциясида В. И. Ленин бошчилигидаги большевиклар кўп миллионли оммага раҳбарлик қилиш санъатини, илмий коммунизм назариясини революцион практика билан қўшиб олиб боришни ўрганган бўлсалар, ҳозирги даврда Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Лениннинг ана шу қимматли меросини янги қоидалар билан бойитди ва ривожлантирмоқда. КПСС XX ва XXII съездларининг тарихий қарорларида ҳозирги замон халқаро революцион коммунистик ва ишчилар ҳаракати, социализм ва коммунизм қурилиши практикаси ҳар томонлама ҳисобга олинган ҳолда ленинча назарий анализ қилинди.

В. И. Ленин асослаб берган социалистик революция назариясининг асосий қоидалари ҳозирги замон халқаро ишчилар ва коммунистик ҳаракатда, мазлум халқларнинг империализмга қарши олиб бораётган революцион курашларида алоҳида аҳамият касб этмоқда, коммунистик ва ишчи партиялар фаолиятида дастур бўлиб хизмат қилмоқда.

Партия XX съезди қарорларида социалистик революция тўғрисидаги ленинча назария янада ривожлантирилди.

Коммунистик ва ишчи партиялар ўзларининг революцион фаолиятларида ленинча ғояларга амал қилмоқдалар.

Ҳозирги шароитда капиталистик мамлакатлардаги коммунистик ва ишчи партиялар ленинизм назарияси, стратегияси ва тактикаси асосида меҳнаткашларни капитализм қуллиги занжиридан озод этиш учун, социализм ва коммунизм қуришнинг кенг йўлига олиб чиқиш учун курашмоқдалар, ишчилар, деҳқонлар ва меҳнаткаш зиёлиларнинг куч-ғайратларини тинчлик ва халқлар хавфсизлигини сақлаб қолишга сафарбар этмоқдалар.

Султон ОРИПОВ.

УЗОҚ ШАРҚ ҚАЛАЙИСИ

ХАБАРОВСК. Қалайи тоши — касситерит саралашнинг янги технологияси жорий қилингандан кейин Узоқ Шарқдаги Солнечное кон-саралаш комбинатининг қуввати йигирма процент ошди. Яқин вақтларгача касситеритни саралаш ва ундан металл чиқариб олиш икки циклли схема асосида ўтказиб келинар эди. Корхона инженерлари билан Хабаровск Халқ хўжалиги кенгашининг инженерлари янги технологияни таклиф қилишди. Натижада рудадан олинадиган металл тўрт процент кўпайди. (ТАСС).

Америка Қўшма Штатлари Япониянинг Хиросима ва Нагасаки шаҳарларини атом бомбаси билан ваҳшиёна бомбардимон қилиб, кулини кўкка совурганига 20 йил тўлди.

Америка империализмининг одамийликдан маҳрум ана шу мудҳиш қирғини япон халқи бошига ҳисобсиз кулфатлар келтирди.

Атоқли адибимиз Ойбек шу воқеаларга бағишланган «Даврим жароҳати» номли янги поэма ёзди. Поэма тўлалигича «Шарқ юлдузи» журналида босилади.

Қуйида сиз шу поэмадан парча ўқийсиз.

ДАВРИМ ЖАРОҲАТИ

ОЙБЕК

Мана кенг, озода бир
туғруқхона,
Аёллар келади кўтариб орзу.
Қувониб кутади эшикда ота,
Қучоқлаб гулларни хоҳ қиш,
хоҳ ёз у
Кўзларда табассум, шошади
жувон,
Тўлғоқнинг дардини қилмайди
писанд.
Тўққиз ой умид-ла берди меҳр,
қон,
Интизор, суюниб кутади
фарзанд.

Муҳаббат лиммо-лим сузук
кўзида,
Ваҳмни билмас жон турса-да
қилда.
О, мунча латофат, боқинг, юзида
Фарзанднинг чиройи, тасвири
дилда...
Кўз ёриди, кўнгил ундан ҳам
ёруғ,
Доя дер: «Бир қизча — сендан-
да сулув!
Тийракки, раққоса бўлади аниқ,
Тугмачангга кўзим тегмасин,
тфу...»
Қизчага бир аср тилайди умр,
Хаёл ойнасида, бир аср—бир он.

Орзулар тўлқиндай бир-бир
уланур,
Орзусиз, умидсиз бормикан
инсон?!
Қийғоч кўзларини сузиб она
дер:
— «Улғаяр, о, қандай севинч,
бир куни
Қарабсизки, доктор ёки
инженер...»
Ҳайҳотки, бирси ҳам бўлмайди
бунинг!

* * *

Шаҳарнинг устида мовий ранг
туман,
Мавжланур, гўёки ипакдан
чодир.
Ўртаси йиртилган—бир туйнук
шу он,
Илон кўз мўралар: «нақ пайти
ҳозир!..»
Оҳиста чайқалиб тонг шамолида
Парашют тушмоқда кўтариб
ажал.
Соат нақ саккизу ўн беш
дақиқа —

Ёрилди ажалнинг қопи бемаҳал!
Билмадим, фалакнинг қай
қабатидан
Келди Американинг бу самолёти!
Даврим балосининг шум
қанотидан
Қарсиллаб қуйилди ялмағуз
ўти!..
Шу онда осмондан ёғилди бало,
На туғруқхона-ю, на қиз, на
она!
Бир дўзах, фалокат ағдарди
само
Сония кечмади — мудҳиш
хароба!..
Шу асио самода бизнинг
қуёшдан
Юз ҳисса ортиқроқ туғди бир
«қуёш».
Лов этди, шаҳарни қамраб
қайтадан,
Учди офат қуёш — балоларга
бош!..
Атомлар ёрилди, қалтирар фазо.
— Қурбон? Қурбон қанча?
— Сўрманг саноқни!

— Хиросима қани?
— Йўқ Хиросима!
Азроил, инсондан, кел ол
сабоқни!
Боқинг харитага, кичкина эмас,
Хиросима—икки юз минг аҳоли!
Ким буни мислсиз ёвузлик
демас?!
Бир онда хўплади атом қуроли...
Чақиримларга қулоч ёйди ажал-
нур,
Минглаpча уйлардан зумда бир
кафт кул.
Зилзила самода, зилзилада ер
Йиғилар, фарёдлар қоришди
буткул.
Юз мингча одамлар—кул... Бу
не офат?!
Одамлар йўқ бўлди, қолди
соялар...
Миллион даражага ошган
ҳарорат!
Йиғлади соялар, йиғлади
тошлар...

Ўртанди одамлар, айтилмаган
сўз
Қовжироқ ҳавода қолди
муаллақ,
Одамлар йўқ бўлди, янграйди
ҳануз
Узилган хандалар—яримта,
титроқ...
Ҳавони тўлатди оҳу фарёдлар:
Минглаб одамларни ютган
жароҳат.
Йиғлади одамлар, йиғлади
тошлар,
Тошлар ҳам куйибди, бу не
ҳарорат?!
Минглабки уйларни қамради
олов,
Куллари фалакда — тўзон
кўмалар.
Ҳаётни, чечакни ютиб кетди ёв,
О, қани булбуллар? Қани
турналар?!..
Кўксида гўдаги қочди оналар,
Юртини ютади олов аждари.
Тоққами, чўлгами?— изма-из
қувар,

Чанг солар маъносиз ўлим
панжаси!
Улканинг у тотли, олтин ҳавоси
Бўғади, чайқалган нурга-заҳарга.
Тер билан гуллаган япон боғчаси
Қовжироқ скелет—қўрқинчли
шарпа!
Фиғон-фарёдлардан самода
қуюн,
Тентирайди беҳуш дардли
сийналар.
Тошларнинг қалбида дардлари
тугун,
Ирмоқдай оқибди тошлар,
шишалар.
Зилзила эмас бу, сув тошқин
эмас!
Осмон, ер қоришди, бу не
фалокат?
Сўйланг, тоғ, денгизлар, босириқ
эмас,
Ер курраси узра миллион
ҳарорат!

ҲОСИЛГА ҲОСИЛ ҚЎШАЙЛИК

МУХБИРЛАР ХАТЛАРИДАН

Ҳосилга ҳосил қўшиш иштиёқи республикамиз пахтакорларини янги марраларга, янада баракали меҳнат қилишга даъват этаётир. Жуда кўп колхоз ва совхозларнинг пахтакорлари август ойи давомида ғўзани камида яна 1,5-2 марта парвариш қилиш учун жонбозлик кўрсатиб меҳнат қилаётирлар. Редакциямизга келаётган неча ўнлаб хатларда дала меҳнаткашларининг улуғ мақсад йўлидаги фидокорона меҳнатлари ифодаланади.

— Яккабоғ районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг лафзи ҳалол деҳқонлари, — деб ҳикоя қилади газетхон ўртоқ Ш. Маҳмудов, — ўз сўзларининг устидан чиқиш учун иш суръати ва сифатини тобора ошираётирлар. Ҳосилга-ҳосил қўшиш ойлигида айниқса, хўжаликнинг 4-бригадаси аъзолари пешқадамлик қилишаётир. 107 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» етиштиришга аҳд қилган шоввозлар самарали меҳнат қилишиб, мажбуриятга яраша ҳосил тўпламоқдалар. Т. Ибодов, Э. Кўчқоров, С. Хидиров, М. Ражабов, Б. Жабборов, К. Назаров, Т. Рўзибоев, Х. Турсунов ва бошқа ўртоқлар эса Шаҳрисабз, Қарши районларидаги қатор хўжаликларда ғўза парвариши борасида олиб борилаётган ибратли ишлар тўғрисида ҳикоя қиладилар.

116 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 35 центнердан «оқ олтин» хирмони кўтариш Москва районидаги Охунбобоев номли колхознинг ўртоқ П. Турсунов бошлиқ бригадаси аъзоларининг қатъий шиори. Дала фидокорлари ўз орзуларига етиш учун ғайрат ва шижоат билан меҳнат қилишяпти. Сифатли парвариш қилинаётган ғўзалар ғуж-ғуж кўсак тугиб, мўл ҳосил ваъда қилиб турибди. Шу ҳақда хабар ёзиб юборган газетхон ўртоқ О. Каримов бригада аъзолари ғўза парваришини тобора кучайтираётганликларини маълум қилади. Балиқчи районидаги «Правда», «Коммунист» колхозлари, «Мингбулоқ» совхозида ҳам ҳосилга ҳосил қўшиш ойлиги намунали ўтаётганлиги тўғрисида М. Тўхтасинов, С. Йигиталиев ўртоқлардан хат-хабарлар олинди. А. Сайфиддинов, Э. Қўшоқов, А. Тўланов, А. Асронов, Қ. Маҳмудов ўртоқлар Ленин, Чуст, Андижон, Избоскан, Задарё районлари хўжаликлари далаларида жавлон ураётган механизаторлар, миришкор сувчилар ҳақида, машина теримига ҳозирликнинг бориши тўғрисида мароқ билан ҳикоя қиладилар.

Бағдод районидаги «Правда» колхозининг ўртоқ Г. Носиров бошлиқ бригадаси чўлқуварлари дашт бағридан яқиндагина тортиб олинган далаларда таҳсинга сазовор иш қилмоқдалар. Бригада азаматлари 69 гектар ернинг ҳар гектаридан 25 ўрнига 35 центнердан пахта хирмони кўтаришни мўлжаллаб турибдилар. Ана шу маррани эгаллаш учун иш суръати тобора оширилаётир. Чўлқуварлар «шарбат» оқизиш орқали ривожланишдан қолаётган 20 гектар ердаги ғўзани ҳам серҳосил ғўзалар қаторига қўшиб олдилар. 35 гектар ердаги ўсимлик эса машина теримибоп қилиб парвариш қилинаётир. Бу ҳақда газетхон Х. Исҳоқов бизга хабар ёзиб юборган. С. Умаров, А. Умаров, А. Абдураҳимов, М. Холиқов, С. Сатторов, С. Холматов, С. Маннановларнинг хат-хабарларида ҳам Поп, Бағдод, Ўзбекистон, Киров районларидаги қатор хўжаликлар меҳнат аҳлининг мўл ҳосил етиштириш йўлидаги меҳнатлари мадҳ этилган.

Газетхон И. Бердиевнинг ҳикоя қилишича, Жиззах районида Энгельс номли колхознинг ўртоқ Р. Сораев бошлиқ бригадаси аъзолари ўзаро социалистик мусобақада энг юксак кўрсаткичларни қўлга киритаётирлар. Гектаридан 35 центнердан хирмон кўтаришга бел боғлаган миришкор деҳқонлар барча майдонлардаги ғўзани тўртинчи парваришдан чиқараётирлар. Далаларга боқсангиз, дилингиз севинчга тўлади. Ҳар туп ғўзада фидокорона меҳнат самараси — 7-8 тадан кўсак кўзга ташланиб турибди. К. Шодиқулов, Э. Норматов, Ҳ. Нуриддинов ўртоқлар эса ўз хабарларида «Зарафшон», Энгельс номли колхозларнинг азамат пахтакорлари қилаётган қаҳрамонона меҳнатни улуғлайдилар.

Редакция Хоразм, Бухоро, Тошкент, Самарқанд областлари, шунингдек, Қорақалпоғистон АССР колхоз ва совхозлари пахтакорларининг шу долзарб кунлардаги ажойиб меҳнатларини ифода этувчи хат-хабарларни ҳам олди.

Суратда: (чапдан ўнгга) Андижон шаҳридаги Володарск номли тикув фабрикасининг цех бошлиғи Карима Аҳмедова ишчи М. Ашурова бажарган ишнинг сифатини текшириб кўрмоқда. Ўртоқ М. Ашурова смена топшириқларини 120 процентга етказиб бажармоқда.

А. Тўраев фотоси.

ИЛМИЙ АЛОҚАЛАР

Ўзбекистон фани ва олимларининг обрўйи тобора ортиб бормоқда. Уларнинг чет эл олимлари билан илмий алоқалари йилдан-йилга мустаҳкамланмоқда.

Мухбиримиз Ўктам Усмонов ана шу илмий алоқалар ҳақида қисқача гапириб беришни илтимос қилиб, Ўзбекистон Фанлар академиясининг корреспондент аъзоси, Академия бош илмий секретари вазифасини бажарувчи С. Х. Сирожиддиновга мурожаат қилди.

Савол: Кейинги йилларда Ўзбекистонга қайси мамлакат олимлари меҳмон бўлиб келишди?

Жавоб: Ўзбекистон Фанлар Академиясининг халқаро илмий алоқалари сўнгги йилларда анча кенгайди. 1959 йилда республикамизга 13 та мамлакатдан олимлар келган бўлса, 1964 йилда бу сон 79 тага етди. Ўзбекистон Фанлар Академиясига келиб, республика фани эришган ютуқлар билан умумий йўсинда танишиб кетаётган бошқа ўнлаб чет эллик кишилар бу ҳисобга кирмайди.

Ўзбекистон олимларининг иши билан танишган чет эллик фан арбоблари асосан Чехословакия, Польша, Ҳиндистон, АҚШ, Англия, Италия, Япония ва бошқа мамлакатлардан келдилар.

Савол: Ўзбекистонда сўнгги йилларда қандай халқаро илмий йиғинлар бўлиб ўтди?

Жавоб: Тошкентда муҳим илмий аҳамиятга эга бўлган бир неча халқаро кенгашлар бўлди. Жумладан, БМТнинг «Ривожланаётган мамлакатларнинг иқтисодий тараққиётида саноат илмий комплексларининг роли тўғрисида» деган семинари ҳамда ирригация бўйича семинари шу ерда ўтказилди. Шунингдек, БМТ консультатив комиссиясининг ва Атом энергияси бўйича халқаро агентликнинг кенгаши ҳам шу ерда ўтказилди.

1965 йилнинг июнида эса Тошкентда қишлоқ хўжалик процессларини механизациялаш ва автоматлаштириш бўйича ўзаро иқтисодий ёрдам Советининг кенгаши бўлди.

Савол: Ўзбекистон олимларидан кимлар чет элларда илмий командировкада бўлди ва уларнинг натижалари ҳақида нима дейсиз?

Жавоб: Деярли ҳар йили бир неча олимларимиз чет элларга бормоқдалар. Улар халқаро илмий съездлар, конференция ва симпозиумларда қатнашмоқдалар. Кейинги уч йил ичида Ўзбекистон олимлари чет элларда бўлган 26 та йирик халқаро илмий кенгашда иштирок этдилар.

Масалан, 1963 йили Ўзбекистон ССР Фанлар Академиясининг президенти У. А. Орипов, республика Экономика институтининг директори О. Б. Жамолов, Сув иншоотлари ва гидротехника институти директори А. В. Зоҳидовлар БМТнинг Женевадаги экономика конференциясида қатнашиб, Ўрта Осиё республикаларининг халқ хўжалиги ва илм-фан соҳасида эришган ютуқлари ҳақида гапириб бердилар.

1963—1965 йиллар давомида Ўзбекистон олимлари Голландияда бўлган генетика бўйича XI халқаро конгрессда, фармокологларнинг II конгрессида (Чехословакия), паст ва ўрта қувватли ядро физикаси бўйича ўтказилган халқаро конгрессда (Франция), Галилей туғилган куннинг 400 йиллиги муносабати билан Италияда уюштирилган симпозиумда, биохимикларнинг VI конгрессида (АҚШ) иштирок этдилар ва муҳим илмий аҳамиятга эга бўлган жуда кўп ахборотлар, докладлар ва таклифлар билан чиқдилар.

Шубҳасиз, бундай халқаро илмий алоқаларнинг кенгайиши ҳар икки томон фанининг юксалишида муҳим роль ўйнайди.

ИККИ КОММУНИСТ

ПАРТИЯ ТУРМУШИ

Раиснинг шофери бўлиш осонми? Кимки осон тутса ўзи буни бир синаб кўрсин. Ахир, унинг умри уззу кун йўлда ўтади: кечаси ҳам, кундузи ҳам тиним билмайди. Мириқиб ухлолмайди. Ахир, каллайи саҳарда, ҳали саҳархез хўрозлар ҳам қичқирмай туриб уйғониш, машинани созлаб, раисдан эртароқ, кеча белгилаб қўйилган манзилга етиб бориш осонми?

Жўрабой буларнинг барига чидади. Нега чидамасин, ёш, бақуват. Машинани ипидан-игнасигача билади. Ўз касбини севади. Лекин бир гап унинг жонидан ўтиб кетди.

— Ҳа, Мамадалининг ўғли раиснинг шофери, қишлоқнинг эркаси ўша. Ҳамиша кўча чангитиб юргани юрган. Етти пушти деҳқон ўтган эди-ю, энди у ғўза оралашдан ҳазар қилармиш, — дебди ғийбатчилардан бири.

Гоҳо шундай бўладики, ноўрин қилинган бир ҳазил ёки бўҳтон кишининг ҳаётида кутилмаган бурилишга сабабчи бўлади. Одам ҳозиргача келган йўлига бир қараб чиқади-да:

— Хўш, энди қандоқ бўлди, шу тахлитда кетавераманми, — деб ўз-ўзига савол беради.

Яқиндагина райком секретарининг қўлидан билет олиб келган ёш коммунист Жўрабой партия ташкилотининг секретари олдига ариза билан кириб қолди.

— Нима бўлди, ука, ё раис билан ораларингда бирон гап қочдими. Нега бирдан шоферлик қилмайман деяпсан?

— Қозоқбой ака — раисимиз бировни хафа қиладиган одам эмас. Кўпинча мени аяганидан атрофдаги бригадаларни пиёда айланиб чиқади. Бўлмаса, ёши бир жойга бориб қолди. Мана, ўғли институтни битириб, тиш доктори бўлиб келди. Неваралик одам. Бу гапларни сизга айтиб ўтиришимнинг ҳожати йўқ. Ростини айтсам, бир гап эшитдим. Шу гап кўзимни очди. Бизни онамиз шофер бўлсин деб туққан эмас, агар бирорта бригада ишонилса, яраб қолармиз.

Маҳмуджон Умрзоқов — колхоз коммунистларининг раҳбари— етти ўлчаб бир кесадиган, одамлар билан юракдан гаплашишни яхши кўрадиган секретарь. Шунинг учун Жўрабойнинг сўзларини мулоҳаза билан тинглаб.

— Эртага бир учрагин менга, ука, маслаҳатлик иш яхши бўлади, — деди.

Раис ҳам ўзининг жонажон шофери, иссиқда ҳам, совуқда ҳам ҳамиша бирга юрган ҳамроҳи Жўрабой бирдан ариза бериб қолганига олдин ҳайрон бўлди, кейин йигитни мақтаб кетди.

— Ўзим ҳам шундай қилса керак деб ўйлаган эдим. Ахир, мен билан бирга дала айланганида ўт босган ғўзани кўрса жони-фиғони чиқиб кетарди. Бултур кузда райком бюросидан пича гап эшитиб чиқдим. Хомушлигимни кўриб, анчагача индамади. Кейин қишлоққа яқинлашиб қолганимизда:

— Раис ота, шу сизни уялтираётган бригадирлардан бирортасининг ўрнига юбормайсизми, деган эди. Ўшанда индамаган бўлсам ҳам бу гапи ҳазилдир, деб ўйлаган эдим. Отасига раҳмат. Мен розиман. Бошқа бирор шофер топилиб қолар. Ҳозирча машинани ўзим бир амаллаб юргизиб турарман.

Шундай қилиб, 1965 йилнинг илк баҳорида Жўрабой Мамадалиев 2-бригадага бошлиқ қилиб юборилди. Темир йўл ёқасида икки қўшни — биринчи ва иккинчи бригаданинг ерлари туташиб кетган. Улар битта каналдан экинларини суғоришади. Шимолий Фарғона каналининг сувини кучли насослар елкасида дангал кўтариб, ана шу адирлар этагига қараб ҳайдайди.

Мен бу ерларнинг ҳар бир марзасини яхши танийман. Ёшлигимизда шу атрофда бошоқ терардик. Чанқаб қолмайлик деб ариқдан обдасталарга кўза-кўза сув тўлдириб, хуржуннинг икки кўзига авайлаб солардик-да, ўртоқлар билан дамбадам кўтаришиб борардик. Қимматчилик йиллари ҳаммамизнинг эсимизда. Биз битта-битталаб бошоқ териб келгунча, ҳалиги сув илиб қоларди. Бу ерда на бир туп гиёҳ ва на бир туп дарахт бўларди.

Ана шу ерларнинг қиссасини ўша бошоқ терган кезларимда эшитгандим. Бир маҳаллар босмачилар, Омонполвон деб аталган жаллод бошлиқ каллакесарлар шу ерларда одамларни қийма-қийма қилган. Улар биринчи комсомолларни, бегуноҳ йигитларни тутиб, катта қанор-қопларга солишгани, қоп тезроқ чўксин деб комсомоллар билан бирга қопга тош солиб, кейин Янгиариққа оқизишгани ҳақида қисса эшитгандим. Бу мудҳиш кунлар ўткинчи қора булутдек ўтиб, унут бўлиб кетди.

Мана ўша гиёҳ унмаган ерларда икки коммунист, икки бригадир бошлиқ азамат пахтакорлар деҳқончилик қиляпти. Булардан бири Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган пахтакор Ғафур Собиров бўлса, иккинчиси ёш коммунист Жўрабой Мамадалиевдир.

Ўртоқ Собиров бригадаси бултур 37 центнердан ҳосил кўтарди. Бу йил 90 гектар майдоннинг ҳар гектаридан камида 40 центнерни мўлжаллашяпти.

Ён қўшни Жўрабой Мамадалиев бошлиқ бригада пахтакорлари 60 гектар майдоннинг ҳар гектаридан кам деганда 35 центнердан ҳосил кўтаришга ваъда қилишган.

— Ваъда вафоси билан улуғ,— дейди бригада сувчиси Абдуқодир Исабоев. Мирзамўмин Ҳайитов, Боймурод Нуриддинов сингари моҳир сувчилар ҳам шу кеча-кундузи ғўзани қондириб суғормоқдалар.

Бир маҳаллар босмачиларнинг оёғи остида топталган ерга совет деҳқонлари ҳаёт бағишладилар. Энди ана шу майдонлар яшнаб турибди. Шийпон атрофида полиз, гулзор. Гўзаллик ижодкорлари— оддий кишилар, коммунистлар.

Мен фақатгина икки коммунист ҳақида ёзяпман, колхозда 70 дан ортиқ коммунист, 100 га яқин комсомол аъзоси бор. Партия ташкилотининг секретари Маҳмуджон Умрзоқовнинг фикр-зикри ҳар бир кишининг юрагига йўл топиб, ҳар бир коммунистнинг жўшқин фаолиятини ошириб, деҳқонлар бойлигига бойлик қўшишда, қишлоқнинг жамолини очишда.

Колхоз бош бухгалтери Турғунбой Валиев билан гаплашсангиз, кейинги уч йил ичида колхоз тобора ўсаётганлигини айтади-да, жонли рақамларни келтиради. Рақамлар-қувончли. Пахтачилик ҳам, чорвачилик ҳам, пиллачилик ҳам, боғдорчилик ҳам фойда келтиряпти!

— Бу йил колхозимизнинг даромади 1 миллион сўмдан ҳам ортиб кетади, — дейди бош бухгалтер.

Бухгалтерларгина эмас, коммунистлар, оддий колхозчилар ҳам фойда зарарни чўтка солиб, даромад учун курашмоқдалар. Мана, масалан, Ғафур Собиров бошлиқ бригадада бултур бир центнер пахтанинг таннархи 18 сўм бўлди. Колхозда эса 26 сўм. Нега ҳамма бригадаларда пахта арзонга тушмаяпти? Коммунистлар шу ҳақда ўйлашмоқда. Қуруқ режа тузибгина қолмасдан, механизациядан ҳар бир ишда, хусусан йиғим-теримда самарали фойдаланиш йўлини қидиришяпти. Бу йил камида 600 тонна пахта машинада териб олинади. Бу деган сўз қарийб 40 минг сўм маблағ тежаб қолинади деган маънони билдиради.

Ижод, ғайрат, жонкуярлик — колхоз коммунистларининг фазилати.

Ҳамид НУРИЙ.
Янгиқўрғон районидаги «Комсомол» колхози.

КОММУНИСТЛАР ФЕРМАГА КЕЛГАЧ...

«Большевик» колхозида чорвачилик хўжаликнинг энг қолоқ тармоғи ҳисобланарди. Бу масала колхоз правлениесини, партия ташкилотини, барча коммунистларни ташвишлантирмай қўймади, албатта.

Колхоз коммунистлари қатъий бир қарорга келдилар: фермага ишнинг кўзини биладиган, ташаббускор ва меҳнатсевар коммунистларни бириктириш керак. Акс ҳолда ферма йилдан-йилга зиён кўраверади, қолоқлигича қолаверади.

Қарор амалга оширилди. Ишни КПСС Марказий Комитети март Пленуми кўрсатмаларига асосан ташкил қилган колхоз правлениеси ва партия ташкилоти фермага А. Авезов, М. Сиддиқов, А. Қодиров, К. Мухлисов каби ўртоқларни ишга юборди. Принципиал, камчиликларга нисбатан муросасиз, ташаббускор бу ходимлар чиндан ҳам тез орада фермани оёққа турғиздилар. Кишиларни ғайрат ва шижоат билан ишлашга, янги марраларни эгаллашга даъват эта билдилар.

Бу, йилнинг биринчи ярмидаёқ ўзининг ажойиб самараларини кўрсата бошлади. Давлатга 126 тонна сут топширилиши лозим бўлгани ҳолда, 136,7 тонна сут тайёрланиб, ярим йиллик план муваффақиятли бажарилди. Сут соғувчилар билан суҳбатлашар экансиз, эндиликда уларнинг ҳар бири янги марраларга интилаётганини аниқ ҳис этасиз. Мана, биргина Холиниса Мўминовани олиб кўрайлик. У ўзига бириктилган 20 бош сигирнинг ҳар биридан 2400 килограммдан сут соғиб олиш мажбуриятини олган. Сигирларни зооветеринария қоидаларига асосан парвариш қилаётган, қатъий рационга мувофиқ боқаётган ишчан сут соғувчи ҳозиргача қарийб 19 тонна сут соғиб олди. Ўлмасой Ботирова ҳам ферманинг ишчан сут соғувчиларидан. У ҳозиргача ҳар бир сигирдан 1360 килограммдан сут соғиб олганлиги тўғрисида рапорт берди.

Колхоз правлениеси ферма ходимларининг фидокорона меҳнатларини муносиб равишда тақдирламоқда. Аванс ва қўшимча ҳақлар вақтида бериб борилаётир. Ўлмасой Ботирова ўтган ойда асосий меҳнати учун 74 сўм олган бўлса, унга қўшимча ҳақ сифатида яна 54 сўм пул берилди. Бундай мисолларни кўплаб келтириш мумкин.

Мўл-кўл ем-хашак жамғариш ферма ходимларининг диққат-эътиборида турибди. Ҳозир хўжаликда ем-хашак тайёрлаш ва силос бостириш кенг авж олдирилмоқда. Ферманинг ўзида эса ем-хашак тайёрлаш цехи ишга туширилди. Бу ерда ҳар куни 10-12 тонна турли хашаклар қирқилиб, ем ҳолига келтирилади.

Чорва моллар орасида тарқалиши мумкин бўлган ҳар хил касалликларнинг олдини олиш, сигирларнинг қисир қолишига чек қўйиш борасида кўрилаётган тадбирлар яхши натижа бераётир. Коммунистлар раҳбарлик қилаётган чорвачилик фермаси коллективи маҳсулот етиштириш йиллик планини ноябрь ойида бажариш йўлида фидокорона меҳнат қилмоқда.

Ж. БОЛТАБОЕВ,
«Совет Ўзбекистони» мухбирлар постининг аъзоси. Бағдод райони.

ХАТЛАРНИ ЎҚИБ...

«Совет Ўзбекистони» оммавий ишлар ва хатлар бўлимида

Редакция кеча 75 та хат олди. Шикоятлар тегишли ташкилотларга юборилди. Хат ва фотосуратлар бўлимларга чиқарилди. Қуйида кечаги почта материалларининг бир қисми билан танишасиз.

ЛОКОМОТИВЧИЛАР ҒАЛАБАСИ

Қўқон локомотив депосининг коллективи социалистик мусобақани авж олдириб, юк ташиш етти йиллик планини муддатидан илгари 103,8 процент адо этди. Пландан ташқари бир неча минг тонна юк ташилди, 20 минг тонна ёқилги тежалди. Бу ғалабани қўлга киритишда И. Қобилов, С. Ниёзов, И. Макаров бошлиқ бригада аъзоларининг ҳиссаси катта бўлди.

Б. Носиров.

ҲАЛОЛЛИК

Яккабоғ районидаги «Ленин учқуни» колхозининг аъзоси Ш. Қаюмов даладан қайтаётиб, ҳамёнча топиб олди. Унда 150 сўм пул бор эди. Қаюмов дарҳол колхоз правлениесига хабар қилади. Пул эгасига—колхозчи С. Бердиевга қайтарилди.

И. Кўчонов.

РАВОН ЙЎЛЛАР

Косон—Қатағон посёлкалари оралиғидаги йўлга шағал ётқизилиб, асфальтланди. Шунингдек, Пўлати — Дарға ўртасида ҳам асфальт йўллар қурилмоқда.

* * *

АВТОМАТ-ТЕЛЕФОНЛАР

Косон районидаги «Косон» совхозида автомат-телефон станцияси қурилиб, ишга туширилди. Колхознинг Дарға, Таманди қишлоқлари телефонлаштириляпти.

О. Мўминов.

ҚУРУВЧИЛАР ТУҲФАСИ

Навоий шаҳрининг қўли гул бинокорлари қурувчилар кунига муносиб совға тайёрладилар. Улар 250 ўринли болалар боғчаси, иккита кафе ва бир қанча озиқ-овқат билан савдо қилувчи янги типовой магазинларни қуриб, ишга туширдилар.

М. Рўзиев.

АТЕИСТЛАР КОНФЕРЕНЦИЯСИ

Тошкент шаҳар «Билим» жамияти Октябрь район «Билим» жамияти билан ҳамкорликда А. С. Пушкин номидаги маданият ва истироҳат боғида илмий конференция ўтказди. Конференцияда «Дин ва унинг келиб чиқиши», «Оламнинг тузилиши ҳақида», «Фан ва дин», «Ислом дини ва унинг зарари» темаларида доклад тингланди.

Б. Орифхўжаев.

УЧ ҚИЗАЛОҚ

Куни-кеча пойтахтимиздаги 6-туғруқхонада қувончли воқеа юз берди. Нина Попова уч қизалоқ кўрди. Чақалоқлар соғлом ва тетик.

М. Каримова.

САПОНИНЛИ ЎСИМЛИКЛАР

Ўлкамиз сапонинли ўсимликларга бой. Бу ўсимликлардан саноатимизнинг турли тармоқларида фойдаланиш мумкин. Айниқса бетон совун ишлаб чиқаришда кенг қўлланилади. Сапонинлар медицина саноатида ҳам ишлатилади. Майдаланган сапонин цементга аралаштирилса, унинг майинлиги ва пишиқлигини оширади. Бундан ташқари, сапонин кондитер корхоналарида қиём тайёрлашда зарур хом ашё ҳисобланади.

М. Тўйчиев.

Ишчи-деҳқон мухбирларидан М. Абдуллаев, О. Отахонов, А. Юнусова, К. Назиров (Фарғона область, Киров райони), М. Ошарипов (Қўқон), К. Қиёмов (Бухоро), Р. Қодиров (Хўжаобод), Н. Ортиқалиев (Янгиқўрғон), А. Исмоилов, Қ. Йўлдошев (Шовот), Р. Мансуров (Калинин), Ғ. Даманов, Т. Худойбердиев (Жиззах), А. Қирғизов (Андижон), Н. Саъдуллаев (Вобкент)лар юборган хат-хабарларида ҳам шу кундаги ютуқлар мадҳ этилиб, камчиликлар танқид қилинган.

КАТТА ХИРМОН

ҒАЛЛА ФРОНТИДА

Чироқчи райони меҳнаткашлари давлатга дон сотиш йиллик планини муддатидан илгари муваффақиятли бажардилар. Давлат омборларига 21.200 тоннадан зиёд ғалла тўкилди.

Охунбобоев номли совхознинг миришкор ғаллакорлари бу йил ҳам бошқаларга намуна бўлдилар. 28 минг гектар майдоннинг ҳар гектаридан 7 центнердан ошириб дон олдилар. Биргина ана шу совхозда 1 миллион пуддан ошиқ ғалла етиштирилди. Хўжаликнинг Саид Йўлдошев, Раҳмат Қораев ўртоқлар раҳбарлик қилган бўлимлари ҳар гектар майдондан 10 центнерга етказиб хирмон уйдилар.

Райондаги «Кўкдала», «Восход» совхозлари, «Коммуна», «Ленинград» колхозлари ҳам ғалладан баракали хирмон кўтариб, район ғалабасига муносиб ҳисса қўшдилар.

Ғаллазорларда 315 комбайн тинимсиз ишлади. Меҳнатсевар механизаторлар саратон жазираси, гармселларга бардош бериб, олтин бошоқларни тезроқ йиғиб олиш учун қаҳрамонлик кўрсатдилар. Ҳар бир комбайн билан ўрта ҳисобда 350 гектар ўрнига 400-420 гектар майдондаги ғалла ўрилди.

Бу йилги ғалла хирмонининг баракали бўлишига дон харид нархларининг оширилганлиги зўр мадад бўлди. Район хўжаликлари фақат ғалланинг ўзидан 718 минг сўм қўшимча даромад олдилар. Шунинг учун район ғаллакорлари ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, яна камида 5 минг тонна буғдой сотиш мажбуриятини олдилар ва уни яқин 5-6 кун ичида бажариш учун курашни қизитмоқдалар.

— Биз кузги ғалладан қатта фойда кўряпмиз, — дейди район партия комитетининг биринчи секретари Пўлат Қурбонов. — Чунки кузги дон намгарчилик оз бўлган йили ҳам юқори ҳосил беради. Лалмикор ерлар учун табиий нам ҳал қилувчи фактордир. Шуни эътиборга олиб, бундан сўнг асосий майдонларга фақат кузги дон экмоқчимиз. Ҳозирги кунда ҳосили ўриб-йиғиб олинган ерлар шудгорланмоқда.

З. ИСРОИЛОВ.
«Совет Ўзбекистони» мухбири.

ЎРОҚ ВА БОЛҒА БАЙРАМИ

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитетининг бюроси партия XXII съезди ва КПСС Марказий Комитети март Пленумининг ишчилар синфи билан колхозчи-деҳқонлар иттифоқини янада мустаҳкамлаш тўғрисидаги ғояларини рўёбга чиқариш, шунингдек Тошкент шаҳри меҳнаткашлари билан Сирдарё областидаги колхозчилар ва совхоз ишчилари ўртасидаги традицион дўстликни янада камол топтириш мақсадида 28-29 август кунларида Ўроқ ва Болға байрамини ўтказишга қарор қилди.

Байрам «КПСС Марказий Комитети март Пленуми қарорларини амалга оширамиз» деган шиор остида ўтказилади.

Ўроқ ва Болға байрамини ўтказишга тайёргарлик кунларида саноат корхоналари, қурилиш ва транспортда, колхоз, совхозларда, муассасалар ва ўқув юртларида кечалар, учрашувлар, Коммунистик партияга, Совет Иттифоқи халқлари дўстлигига бағишланган лекция, суҳбатлар бўлади.

Август ойи Тошкент меҳнаткашларининг Сирдарё областъ пахтакорларига пахта йиғим-теримига намунали тайёргарлик кўришда оталиқ ёрдамини кучайтириш зарбдор ойлиги деб эълон қилинди.

Ўроқ ва Болға байрамини ўтказишга тайёргарлик ишларига оператив раҳбарлик қилиш учун ташкилот комитети тузилди.

РОҲАТИЖОН

Кекса газетхон Хатир Бобохонов дам олиш уйида ҳам газетхонлигини қўймайди. У бўш вақтларида дам олувчиларни йиғиб уларга янгиликларни ўқиб беради. Суратда Хатир ака дам олувчиларга «Совет Ўзбекистони» газетасининг янги сонини ўқиб бераётир.

А. Тўраев фотолари.

«Тошкентда биринчи марта бўлишим. Бу азим шаҳар, мириқиб дам олган жойим — «Қибрай» дам олиш уйи ҳақида нима дейишимни ҳам билмайман. Кишилар бири-биридан яхши, меҳмондўст. Гўзал табиат, лаззатли таом, ширин-шарбат мевалар, сўлим боғлар мана шу дам олиш уйида экан».

Бу хатни Куйбишев шаҳридан дам олгани келган М. А. Гулобьева ёзиб қолдирибди. Олтойдан келган автозавод ишчиси Г. Рубковский, Н. Кондрашев, заводнинг бош механиги Д. Шалёнинийларнинг хатида бундай дейилган.

«Биз «Қибрай» дам олиш уйида оз вақт бўлдик. Лекин кўп жойларни кўрдик. Катта химия шаҳри Чирчиққа, Ўрта Осиё машъали Тошкентга, Янги йўл шаҳарларига бордик. Шаҳарлар бири-биридан гўзал, одамлар шоду хуррам, хонадонлар бадавлат».

«Қибрай» дам олиш уйининг хотира китобида ёзилган бундай миннатдорчилик сўзларини дам олувчилар билан суҳбатда ҳам эшитасиз. Тошкентлик токарь Хатир Бобохонов бундай деди:

— «Қибрай» дам олиш уйи ходимларининг муомаласи, жонкуярлиги, меҳрибонлигидан жон роҳатда.

Чирчиқ дарёси ва Бўзсув шамоли, кўмкўк ўрмон сифат мевали боғлар, дарахтлар макони «Қибрай» дам олиш уйининг довруғи Узоқ Шарқ, Олтой, Украина, Литва, Узоқ Сибирь ва Урал тоғларига бориб етди.

Хоразмдан дам олишга келган Бибижон она бундай деди.

— Бу ерга келиб худди ўз уйимдагидек яшаяпман, ўз невара-чевараларимни топгандайман. Ҳаммалари меҳрибон.

Дам олувчилар учун бу ерда ҳамма шароит яратилган. Деярли ҳар куни кинотеатрларга борадилар. Шаҳарлар, қишлоқларни томоша қиладилар. Ўзбекистоннинг илғор кишилари билан танишадилар. Айниқса Оқтош, Бурчмулла ва Тошкент шаҳрининг қиёфаси узоқ-узоқлардан келган меҳмонларни хурсанд қилди.

Сув, ҳаво, гул — дам олувчиларнинг ҳамроҳи бу ерда.

Овқатнинг сифати қандай экан? Дам олувчилар бир оғиздан жавоб қилишди:

— Бош ошпазимиз Турғун Жуманов бунга жавоб берсин. Биз ундан нолиётганимиз йўқ. Аксинча, овқатланиб бўлгач Турғунбойга раҳмат айтамиз.

— Эрта соат олтидан туриб, кечки тўққизгача овқат тайёрлаймиз. Беш маҳал овқат пиширамиз. Ҳозирча овқатнинг сифатидан шикоят қилишгани йўқ, — деди ошпаз.

Дам олиш уйининг китоб ишқибозлари Раъно Ойхўжаева (чапда) ва Мавжуда Бойматова.

«Қибрай» дам олиш уйи Ўзбекистон курортлар бошқармасининг тақдирномасига сазовор бўлди. Дам олиш уйи коллективи қишин-ёзин дам олувчиларга яхши шароит туғдириб бериш йўлида хизмат қилиб, фақат раҳматномалар эшитаётир.

— Бизнинг мақсадимиз, — деди дам олиш уйи директори ўртоқ Султон Эшонов, — дам олувчиларни хурсанд қилиш, уларни ранжитмаслик, уларнинг хизматига доим тайёр бўлишдир. Бу вазифани адо этишга доим тайёрмиз.

Р. ИСҲОҚОВ.

ДУНЁ ХАРИТАСИ ОЛДИДА

ПЛАНЕТАМИЗ БЎЙЛАБ

ТАСС баёноти

АДОЛАТ ТАНТАНА ҚИЛАДИ

Америка Қўшма Штатлари ҳукуматининг Вьетнам халқига қарши агрессияни кенгайтириш йўлида янги қадам қўйганлиги тўғрисидаги хабарни совет кишилари қаҳр ва ғазаб билан эшитдилар. Жанубий Вьетнамга Американинг қўшимча равишда яна 50 минг солдатини юборишга қарор қилинди. Вьетнам халқининг ўз озодлиги ва мустақиллиги учун олиб бораётган қаҳрамонона курашидаги иродасини букишга уринаётган Америка империализмининг бу яна бир игвосидир.

Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумати шу йил 2 августда эълон қилган баёнотида АҚШ ҳукуматининг Вьетнамдаги урушни янада кучайтириш, Ҳинди-Хитойдаги ва Шарқи-Жанубий Осиёдаги аҳволни тағин ҳам кўпроқ кескинлаштириш йўлини тутаётганлигини кескин равишда қоралади. «Америка империалистлари, дейилади Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг баёнотида, ўз мағлубиятларининг аламини олиш, мушкул аҳволдан чиқиб олиш ҳамда Жанубий Вьетнамдаги қўғирчоқ ҳукуматнинг ва армиянинг барбод бўлишига йўл қўймаслик умидида уруш ҳаракатларини кенгайтириш сиёсатига тутундилар».

Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумати Вьетнам халқи Америка агрессорларига қарши ва уларнинг Сайгондаги қўғирчоқларига қарши курашни ўз ватанининг озодлиги ва мустақиллиги йўлида тўла ғалабага эришгунча давом эттиришга маҳкам бел боғлаганлигини айтди. Шу билан бирга, Вьетнам Демократик Республикасининг ҳукумати Вьетнамдаги аҳволни бартараф қилишнинг 1954 йилги Женева битимларини қатъий бажаришга асосланган йўлини кўрсатиб берди.

Қардошларча бирдамлик ва пролетар интернационализми принципларига содиқ бўлиб келаётган Совет Иттифоқи Вьетнам халқи томонидан Америка империализмининг агрессиясига қарши олиб борилаётган адолатли курашда қатъий равишда унинг томонини олиб турибди. Совет халқи Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг баёнотини қувватлайди ва АҚШ ҳукумати томонидан Вьетнам халқига қарши қилинган янги агрессия ҳаракатини кескин қоралайди. Совет Иттифоқи қардош социалистик мамлакатнинг — Вьетнам Демократик Республикасининг — мудофаа қувватини Америка агрессиясини даф этмоқ учун мустаҳкамлаш ишига зарур бўлган бутун ёрдамни бериб келди ва бундан кейин ҳам бера беради. Америка интервенциячилари бу ёрдамнинг натижаларини ҳозирдаёқ яққол сезиб турибдилар.

Вьетнам халқининг ҳам шимолда, ҳам жанубда олиб бораётган мардонавор курашини бошқа қардош мамлакатлар, бутун прогрессив инсоният тобора кўпроқ қўллаб-қувватламоқда. Бу кураш ҳақ иш учун курашаётган халқни бўйсундириб бўлмаслигини бутун дунёга яққол кўрсатди. Америка Қўшма Штатлари Вьетнамдаги қуролли кучларини ҳар қанча кўпайтирса ҳам, Вьетнам халқининг иродасини бука олмайди.

Америка агрессорлари ўзларининг ақлдан озиб қилаётган ҳаракатларини ниқобламоқ учун «сулҳ» музокаралари тўғрисида мунофиқона гапларни айтмоқдалар. Агар АҚШ Вьетнам проблемасини тинч йўл билан бартараф қилишга интилаётибмиз, деган гаплар жиддий гап деб қабул қилинишини ҳақиқатан истаса, у ҳолда шу сўзларга яраша конкрет ишлар қилиши ва Вьетнам халқига қарши агрессияни дарҳол тўхтатиши лозим. Аммо, ҳозирча АҚШнинг ҳукмрон доиралари Вьетнамда тинчлик ўрнатишга сира яқинлаштирмайдиган ҳаракатлар қилиб, урушни тобора кенгайтирмоқдалар. АҚШ агрессив йўлни давом эттираётганлигини кўрсатувчи охирги далил шуки, Америка ҳукумати Вьетнамдаги урушга ажратилган маблағни 1,7 миллиард доллар миқдорда кўпайтиришни талаб қилди.

Вьетнам масаласини Вьетнам Демократик Республикаси ҳукуматининг шу йил 8 апрелда ва Жанубий Вьетнамни озод қилиш Миллий фронтининг шу йилнинг 22 мартида баён қилинган программаси асосида 1954 йилги Женева битимларига қаттиқ риоя қилиш йўли билангина Вьетнам масаласини Вьетнам халқининг манфаатларини кўзлаб, тинчлик манфаатларини кўзлаб ҳал қилиш йўлини топиш мумкин. Америка Қўшма Штатлари Вьетнам Демократик Республикасининг территориясини ваҳшийларча бомбардимон қилишни тўхтатиши, Жанубий Вьетнамдаги агрессив урушни тўхтатиши ва у ердан ўз қўшинларини қурол-яроғлари билан бирга олиб кетиши лозим. Вьетнам халқи ўз тақдирини ўзи ҳал қилсин.

ТАСС ўзига берилган ваколатга биноан, шуни билдирадики, Совет Иттифоқининг раҳбар доираларида АҚШ ҳукуматининг янги қадамларига Вьетнамдаги урушни кенгайтиришга олиб келадиган агрессив ҳаракатлар, деб баҳо бермоқдалар. АҚШ сиёсатини белгилаб бераётган давлат арбоблари Американинг агрессияси жазоланмай қолади, деб хом тама бўлмасликлари лозим. Американинг агрессияси тобора кўпроқ зарбага учратила беради ва оқибат натижада шармандали мағлубиятга учрайди, бунга шак-шубҳа йўқ. Вьетнам халқининг адолатли иши тантана қилади.

СОВЕТ МЕДИЦИНА УСКУНАЛАРИ—ХИРОСИМАГА

ХИРОСИМА, (ТАСС). Совет тинчлик комитети, СССР Қизил Крест ва Қизил Ярим ой жамиятлари союзи ва Совет тинчлик фонди томонидан атом бомбасидан шикастланган Хиросима шаҳрига туҳфа этилган совет медицина ускуналарини бу ерда тантанали вазиятда топшириш маросими бўлиб ўтди.

Қизил крест ва Қизил Ярим ой жамиятларининг вакили Ф. Г. Захаров совет кишиларининг туҳфасини Хиросима префектурасининг губернатори Ицуо Наганога топширар экан, совет халқининг хиросималиклар кўрсатган мардликка ва уларнинг ядро қуролига қарши тинчлик учун олиб бораётган муваффақиятли курашига қойил қолганлигини изҳор қилди.

Туҳфа қилинган энг янги медицина ускуналари орасида қон томирларини, ўпкани чоклаб тикадиган аппарат, сунъий буйрак ва жами 20 миллион иеналик 42 та ҳар хил номдаги бошқа асбоблар бор.

Мададкор қисмлар юбормоқдалар

ПАРИЖ, 6 август. (ТАСС). Хунин вилоятида қўшинлар партизанлар билан тўқнашувдан кейин Перу маъмурлари ана шу вилоятга армиянинг янги бўлинмаларини юборди, деб хабар беради Франс Пресс агентлиги. Маъмурлар партизанларга қарши курашиш учун авиацияни ишга солди.

Расмий ахборотларга қараганда, қўшинлар тўқнашув вақтида учта одамини талафот берган. Шунингдек уч партизан ҳалок бўлган. Бироқ, Лимадаги баъзи газеталарда босилган маълумотларга кўра, ҳар иккала томоннинг берган талафоти 24 кишидан иборатдир.

МУСТАМЛАКАЧИЛАРНИНГ ВАҲШИЁНА ҲАРАКАТЛАРИ

МОГАДИШО, 6 август. (ТАСС). Франция Сомалисининг озодлик фронти БМТ бош секретарига, Африка бирлиги ташкилотининг бош секретарига ва Африка бирлиги ташкилотининг «9 лар комитети»га юборган телеграммаларида Франция мустамлакачи маъмурларининг мустамлакадаги ҳимоясиз аҳолига нисбатан янгидан ваҳшиёна ҳаракатларни амалга оширганига қарши норозилик билдиради. Франция маъмурлари, дейилади телеграммаларда, Франция Сомалисининг шарқи-жанубий чегараси бўйлаб тиконли симлар тортиб, шу симлардан юксак босимли электр токи ўтказиб қўйдилар. Шунинг натижасида ўтган ҳафтада ўн тўққиз киши ўлди.

Франция мустамлакачилари ўз мустамлакасида репрессия ва террорни авжига чиқараётганлиги телеграммаларда таъкидлаб ўтилади. Сўнгги кунларда ажнабий легионерлар Сомалининг икки ватанпарварини ёвузларча ўлдирди, французларнинг ҳарбий судлари тўққиз ватанпарварнинг ҳар бирини 10-12 йилдан қамоқ жазосига, бу муҳлат тугагандан кейин эса мамлакатдан бадарға қилишга ҳукм қилди. Ана шу ваҳшиёна ҳаракатлар, дейилади телеграммаларда, — инсон ҳуқуқлари тўғрисидаги халқаро қонун-қоидаларга очиқдан очиқ хилофдир.

Фронт халқаро ташкилотларни француз мустамлакачиларини террор ва репрессияларни тўхтатишга мажбур қилиш учун ҳамма воситаларни ишга солишга чақиради. Телеграммаларда Франция Сомалисидаги аҳволни текшириш билан шуғулланувчи халқаро комиссияни дарҳол тузиш талаб қилинади.

ГРАЖДАНЛИК ҲУҚУҚЛАРИ УЧУН

НЬЮ-ЙОРК, 6 август. (ТАСС). Бир неча кундан бери АҚШнинг Жанубий штатларидаги турли шаҳарларда мамлакат негр аҳолисига тенг ҳуқуқлар берилиши учун курашаётган ҳаракат қатнашчиларининг намойишлари бўлиб ўтмоқда. Негрларни сайловчилар рўйхатига олишдан маъмурларнинг бош тортганлиги намойишлар ўтказилишига сабаб бўлди. Чоршанба куни Гринвиллда (Алабама штати) негрларга тенг ҳуқуқлар берилиши учун курашаётган ҳаракат қатнашчилари билан полиция ўртасида жиддий тўқнашувлар юз берди. Полиция намойишчиларга қарши кўздан ёш оқизувчи газ ишлатди. Аллендейл шаҳрида (Жанубий Королина штати) полиция намойиш қатнашчиларидан баъзиларини қамаб қўйди. Полицияга ёрдам бериш учун қўшинлар чақирилди. Ана шу штатдаги Оранжберг шаҳрида гражданлик ҳуқуқлари берилиши учун курашаётган ҳаракат қатнашчиларидан 50 киши қамоққа олинди. Телеграф агентликлари ва матбуот мамлакатнинг бошқа шаҳарларида ҳам иркий тўқнашувлар содир бўлаётганлигини хабар қилмоқда.

СОВЕТ КИШИЛАРИ ХИРОСИМАНИ УНУТГАНЛАРИ ЙЎҚ

ТОКИО, 6 август. ТАСС мухбири Г. Гавриленко хабар беради: Атом бомбардимонининг йигирма йиллиги муносабати билан совет кишиларининг япон халқига дўстона туйғуларини ҳамда ваҳшиёна бомбардимоннинг барча қурбонларига хайрихоҳликларини баён қилиб, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари Л. И. Брежнев Хиросима аҳолисига юборган мактуб бу шаҳарда зўр мамнуният билан кутиб олинди.

«Тюгоку Симбун» газетаси халқаро бўлимининг мудири Минамори ТАСС мухбири билан суҳбатда бундай деди: «Совет раҳбарининг атом ва водород қуролини тақиқлаш учун, Вьетнамда урушни тўхтатиш учун қатъият билан курашайлик, деган даъватига барча хиросималиклар қўшилади».

«Тюгоки симбун» Японияйдаги нуфузли газета бўлиб, Хиросимада нашр қилинади. Америка авиацияси Хиросимани бомбардимон қилганлигининг йигирма йиллиги муносабати билан тинчликни таъминлаш ва термоядро урушининг олдини олиш проблемалари хусусида ўз фикрингизни айтсангиз, деб газетанинг қилган илтимосига жавобан, Л. И. Брежнев юборган мактубнинг тўла текстини «Тюгоку симбун» бугун босиб чиқарди.

ЯПОН КОНСЕРВАТОРЛАРИНИНГ МАҒЛУБИЯТИ

ХАЛҚАРО ТЕМАДА

23 июль тонг саҳарлаб сайлов участкалари олдида одамлар уймалашиб қолишди. Токио аҳолиси муниципалитетнинг янги составини сайлаши керак эди. Одатда сайловлар суст ўтарди. Бу гал эса сайловчилар овоз беришга ошиқишяпти. Хўш, бунинг боиси нимада?

Тафсилотларга тўхтаб ўтишга тўғри келади. Ҳамма гап март ойининг ўрталарида қамоққа олишлардан бошланди. Полиция бехосдан муниципал мажлиснинг депутатларидан бири, ҳукмрон либерал демократик партиянинг аъзосини порахўрлик ва сотилганликда айблаб қолди. Кетма-кет яна бир депутат, сўнгра яна икки депутат ва охири бирданига беш депутат қамоққа олинди. Апрелнинг охирига келиб «шаҳар оқсоқолларидан» 14 киши ҳибсга олинди. 16 апрель куни эса муниципал мажлиснинг раиси Садао Кояма ҳам қамоққа «ташриф буюрди».

Бора-бора жиноят чигали ечила борди, шов-шув кўпайиб кетди. Япония пойтахти аҳолиси ҳайратдан ёқасини ушлаб қолди: буни қарангки, сайлов арафасида шаҳар аҳолисига сидқидилдан ҳалол хизмат қиламиз деб онт ичган ҳукмрон партиянинг Токио муниципалитетидаги депутатлари порахўрликда айбланди. Маълум бўлишича, 9 март куни либерал демократик партияга мансуб бўлган уч гуруҳ депутатлар мажлис раиси лавозимини қўлга киритиш учун роса олишишган. Амал деб мақталган «озод дунё» демократиясининг энг қудратли қуроли — пора ишга солинган. Раисликка ҳар бир кандидат либерал демократик партиядаги ўз дўстларига 200 минг иендан ортиқ пора оширган. Бу тахминан малакали ишчининг бир йиллик маоши билан баравар. «Қўли очиқ» Садао Каяма сайловларда 10 миллион иен сарфлади ва ниҳоят бор-йўғи бир ой муддатга раис курсисига ўтирди.

Хўш, либерал демократлар мажлис раиси курсисига нега бунчалик жон-жаҳдлари билан ёпирилдилар? Бу иш фақат амалпарастлик васвасасини босиш учун бўлмади, албатта. Капитализм дунёсида ҳамма нарса пулга боғлиқ. Биринчидан, мажлис раиси ойига 240 минг иен олади. Бу бошқаларнинг ойлигига нисбатан 80 минг иен кўпдир; иккинчидан, раис йилига икки марта 570 минг иендан қўшимча ҳақ олади; учинчидан эса раис муниципалитет ҳисобидан чет элга қирқ кун сафар қилади. Лекин масаланинг нозик томони шундаки, раис ихтиёрида «вакиллик маблағлари» деб аталган маблағлар бўлиб, у 20 миллион иенга тенг, резерв фондлар билан эса 35 миллион иенга етади. Раис бу маблағларни ўз билганича сарфлайди.

Муниципал мажлисдаги жиноят Япония пойтахти аҳолисининг қаҳр-ғазабини қўзғотди. Оммавий митинг ва намойишлар авж олди. Аҳоли шарманда-ю, шармисор бўлган депутатлар истеъфога чиқсин, янги сайлов муддати белгилансин деб талаб қилди.

Мажлиснинг 120 аъзосидан 5 киши истеъфога чиқмайман деб туриб олди. Муниципал мажлисни тарқатиб юбормаслик учун шунинг ўзи кифоя. Чунки, уни тарқатиб юбориш учун ҳамма депутатлар якдил бўлиши керак. Мажлисни тарқатиб юборишнинг яна бир йўли бор эди: бунинг учун шаҳар мажлиси Токио губернаторига ишончсизлик билдириши лозим эди. Шундай қилинганида губернатор ё ўзи истеъфога чиқиши ёки мажлисни тарқатиб юбориб, янги сайлов муддатини белгилаши керак эди. Шу масала овозга қўйилганида 120 депутатдан 65 нафари, яъни либерал демократик партия вакиллари губернаторга ишончсизлик билдиришга қарши чиқдилар. Буни қарангки, шарманда бўлган муниципалитет тақдирини порахўрликда айбланиб — прокуратурада улар устидан жиноий иш қўзғотилган депутатлар овози ҳал қилди.

Демократик ташкилотлар олдида фақат бир йўл қолди. Қонун бўйича агар сайловчилардан учдан бири депутатни чақириб олиш ҳақида талабнома ёзса, депутат депутат бўлмай қолади. Демак Токиода 7 миллион сайловчи бўлса, шундан икки ярим миллиондан ортиқроқ сайловчининг имзосини тўплаш керак.

Муниципал мажлисдаги депутатлик курсисида ўтиришга интилаётган 308 номзод 120 ўрин учун кураш бошлади. Сайлов олди кампаниясида шу нарса равшан бўлиб қолдики, кўпчилик сайловчилар либерал демократик партия вакилларининг жиноятидангина эмас, балки шу билан баробар бу партиянинг сиёсий йўлидан, яъни Американинг Вьетнамдаги агрессияси қўллаб-қувватланаётганлигидан, нарх-наво ошаётганлигидан, Жанубий Корея қўғирчоқлари билан тил бириктирилаётганлигидан норозидирлар.

Сайловчиларга тазйиқ кўрсатилганлиги, консерваторлар фондига монополиялар жарақ-жарақ пул ажратишига қарамай, либерал демократлар сайловларда қаттиқ мағлубиятга учрадилар. Ҳозир Токио мажлисидаги 120 ўриндан 34 таси либерал демократик партия қўлидадир. Бошқа депутатлик курсиларида оппозициядаги партия вакиллари ўтирибди.

Токиодаги сайловлар якуни реакциянинг қора кучларига берилган янги зарбадир.

Д. ВАСИЛЬЕВ,
АПН.

ЯНА ДУРАНГ

Футбол

«Пахтакор» биринчи давра ўйинларининг сўнгги учрашувларини ҳамжиҳатлик билан ўтказди. У «Нефтяник» устидан ғалаба қозонди, чемпион «Динамо» билан эса дуранг қилиб, 14 очко тўплаб хавфли зонадан чиқиб олди.

Иккинчи давра ўйинининг биринчи учрашувини Куйбишев шаҳрида маҳаллий «Крылья Советов» командаси билан ўтказди. Маълумки, бу командаларнинг биринчи даврадаги учрашувлари 3:2 ҳисоби билан куйбишевликлар фойдасига тугаган эди. «Пахтакор» бу учрашувда мағлубият ўчини олиши керак эди. Шунинг учун ўйиннинг қизиқарли бўлиши кутилган эди. Ўйиннинг биринчи ярми «Пахтакор»нинг шиддатли ҳужуми билан бошланди. Улар дарвозани хавфга солиб турдилар. Ана шундай ҳужумларнинг бирида Х. Раҳматуллаев дарвозага тўп киритиб ҳисобни очди. Ғалабадан руҳланган пахтакорчилар ҳужумни янада активлаштирадилар. Шунга қарамай, ўйиннинг биринчи ярми 1:0 ҳисоби билан «Пахтакор» фойдасига тугади.

Танаффусдан кейин майдон эгалари мағлубиятдан қутилиш учун бор имкониятни ишга солиб, «Пахтакор» дарвозасини «ўққа» тутдилар. Ўйиннинг 71- минутида Евгений Гецко ҳисобни тенглаштирди. Орадан икки минут ўтар-ўтмас Гецко ҳисобни 2:1 қилди.

Шундан кейин ўйин яна кескин тус олди. «Пахтакор» футболчилари мағлубиятдан қутилиш учун ҳужумни янада активлаштирдилар. С. Мелькумов оширган тўпни Б. Абдураимов киритиб, ҳисобни 2:2 қилди. Ҳар иккала команданинг уринишига қарамай, ҳисоб ўзгармади.

Бу учрашувдан сўнг «Пахтакор» 15 очкога эга бўлиб, турнир жадвалида 14- ўриндан 12- ўринга кўтарилди.

Шу куни Москвада пойтахтнинг темир йўлчилари Минск шаҳрининг «Динамо» командаси билан учрашдилар. Бу учрашувда динамочилар ҳамжиҳатлик билан ўйнаб, 4:1 ҳисоби билан ғалаба қозондилар.

Командаларнинг турнир жадвали қуйидагича:

Командалар	Ўйин	Очко
«Торпедо» (Москва)	17	28
«Динамо» (Киев)	17	26
Марказий армия спорт клуби	17	22
«Динамо» (Минск)	17	22
«Спартак» (Москва)	16	18
«Крылья Советов» (Куйбишев)	17	18
«Зенит» (Ленинград)	16	17
«Динамо» (Тбилиси)	17	17
Армия спорт клуби (Ростов)	17	17
«Шахтёр» (Донецк)	17	17
«Динамо» (Москва)	17	15
«Пахтакор»	17	15
«Локомотив» (Москва)	18	14
«Нефтяник» (Боку)	17	14
«Черноморец» (Одесса)	17	12
«Торпедо» (Кутаиси)	16	9
Армия спорт клуби (Одесса)	16	5

Радио

8 АВГУСТ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.40 — Ота-оналар учун. 8.25 — Бинокорлар учун концерт. 9.30 — Дутор тароналари. 10.30 — «Бинокорларга шон-шарафлар». 11.10 — Янги фильмлар (рус.). 11.25 — Бинокорлар талабига мувофиқ концерт. 12.15 — Эрталабки салом (Москва). 13.30 — «Ижодкорлар байрами» (рус.). 15.20 — Хотин-қизлар учун радио-журнал. 16.00 — «Голодностепстрой» қурувчилари учун концерт. 18.00 — «Ёшлик» радиостанцияси. 18.40 — «Қозоқ элининг улкан куйчиси» (рус.). 19.20 — Концерт. 20.00 — Бинокорлар учун концерт (рус.). 21.20 — Қишлоқ хўжалик ходимлари учун концерт. 22.00 — Дунё харитаси олдида. 22.10 — Қўшиқ ва рақслар. 23.10 — Лирика кечаси.

Телевидение

8 АВГУСТДА

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 12.00 — **Бокс кўлқопи** (болалар учун телеинсценировка). 12.40 — **Туманда саёҳат** (телевизион бадиий фильм).

Рус тилида: 13.15 — **Асфальтдаги излар, Улар фан билан дўст** (кинофильмлар). 13.50 — **Доктор Айболит** (бадиий фильм). 15.00 — **Ҳаёт гўзаллиги** (ёшлар учун).

Ўзбек тилида: 18.00 — **Телевизион янгиликлар.** 18.20 — **Концерт** (болалар учун).

18.50 — **Бугун бинокорлар куни** (ўзбек, рус тилларида эшиттириш ва концерт).

Ўзбек тилида: 20.50 — **Франциядаги учрашувлар** (телеочерк). 21.10 — «Ёшлик» студияси кўрсатади. **Яхшики, учрашдик** (В. Сиснев ҳикояси асосида телеинсценировка).

21.55 — **Эшиттиришлар программаси.**

Рус тилида: 22.00 — **Телевизион янгиликлар.** 22.15 — **Новости дня** киножурнали ва **Чол билан кампир бўлган экан** номли бадиий фильмнинг 2-қисми.

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

18.00 дан — **Фрунзе телестудияси эшиттиришлари.**

Театр

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 8/VIII да кундуз **Севилья сартарошии**, кечқурун **Масхарабозлар** ва **Концерт бўлими**, 9/VIII да **Травиата.**

ПУШКИН НОМЛИ ПАРКДА (ёзги театр) — 8, 9/VIII кеч соат 9 да Хизмат кўрсатган **Озарбайжон давлат ашула ва рақс ансамбли коллективининг концертлари.** Касса кундуз соат 2 дан очилади.

Кино

ҚИШКИ БИНОДА

Она ва ўгай она — «МИР», СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз ва кечқурун).

Балет юлдузи — СОБИР РАҲИМОВ номли (кундуз соат 2, 4 ва кеч 6 да), «ЮЛДУЗ» (кундуз 5, кеч 7 ва 9 да).

Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг — «ДРУЖБА» (2-залда), НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 5 яримгача).

Никоҳсиз туғилганлар — «ЎЗБЕКИСТОН», «ДРУЖБА» (1-залда), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун), «ИСКРА» (кундуз соат 5 дан), «СПУТНИК» (жуфт соатларда).

1002-кеча — «ВОСТОК» (кундуз ва кечқурун), «СПУТНИК» (тоқ соатларда), «ЁШ ГВАРДИЯ» (кундуз соат 5 яримдан).

Севги ва кўз ёши — «МОСКВА», «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун).

Нильснинг ёввойи ғозлар билан ажойиб саёҳати (эрталаб соат 10 да), **Оклахома** (кундуз ва кечқурун) — «ЧАЙКА».

Скарамуш (эрталаб соат 11, кундуз 1, 3 ва 5 яримда). **Бепоён юртим менинг** (кеч 7 ярим ва 9 яримда) — САНЪАТ САРОЙИ.

Иккиланиш — «ВОСТОК» (кичик залда кундуз ва кечқурун).

Соф кўнгил — НАВОИЙ номли (кеч соат 8-20 минутда).

Италиялик Варшавада — «ИСКРА» (кундуз соат 5 гача).

Улуғ Ватан уруши — «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 10 ва кундуз 4 да).

Шчорс — «МОСКВА» (эрталаб соат 10 да).

ЁЗГИ БИНОДА

(кеч соат 9 да бошланади)

Италиялик Варшавада — «ФЕСТИВАЛЬ», КАФАНОВ номли, «ВАТАН», ПУШКИН номли, «РАКЕТА».

Хоҳ ишонинг, хоҳ ишонманг — НАВОИЙ номли, «ХИВА».

Муюлишдаги хона — «САЛЮТ».

Тинч кунлар — «1 МАЙ».

Ҳинд маликаси шарпаси — «УДАРНИК».

Номаълум ғов — «ПАХТАКОР».

Георгий Саакадзе — «ОҚТЕПА».

Улуғ Ватан уруши (кеч соат 9 да), **Никоҳсиз туғилганлар** (кеч 10-45 минутда) — ТЕЛЬМАН номли.

МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

ФУТБОЛ

8 августда

«Юность» кубоги учун:

Туркманистон ССР терма (ёшлар) — Ўзбекистон ССР терма (ёшлар) командалари ўртасида.

9, 10 августда

«А» класси бўйича Совет Иттифоқи биринчилиги учун:

«Шахтёр» (Донецк) — «Пахтакор» (Тошкент) командалари ўртасида.

9/VIII да дублёр составлар, 10/VIII да асосий составлар ўйнайди.

Ўйинлар кеч соат 7 да бошланади. Билетлар сотилмоқда.

Редактор ўринбосари
Ҳ. НУРУЛЛАЕВ.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри.

№ В. 184. ИНДЕКС 64543. Р. 02236.